

KÖZTÉLEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

As országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 ft, félévre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (M. Úttelek),
Üllői-út 96. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEIT.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmányának 1898. május hó 12-én csütörtökön d. u. 4 órakor a „Közlelken” tartandó

ÜLÉSÉRE.

Felügyelők:

1. Mult ülés jegyzőkönyvének bemutatása.
2. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése.
3. Meghalt tagok bejelentése.
4. Tagok törlése. (Alapszabályok: 14 szakasz.)
5. Új tagok felvétele.
6. „Közlelken” lap kiadása iránt kötendő új szerződés.
7. Számvizsgáló-bizottság beaterjesztése az 1897. évi vagyonszám és költség jövelem-számláit.
8. 1899. évi költségvetés megállapítása.
9. Simonyák-alapítvány ügyében határozathozatal.
10. Tanács által javasolt tagdíjtörleszték bejelentése.
11. Mezőgazdasági Múzeumnak ajándékozott tárgyak jegyzékének bemutatása.
12. a) Tanács határozat bejelentése Stanchich könyvelő segély tárgyában.
12. Tanács javaslata a tőrskeresztének a titkári cím megadására iránt.
13. Vám-tanulmányokhoz szükséges adatok beszerzésére 300 ft utalványozása.
14. Tanácshatározat bejelentése, hogy Szilassy Zoltán „Amerikai Mezőgazdaság” tanulmánykötetéről a Simonyák-alapból 300 forint utalványozott.
15. Berlini hitvallásának tanulmányozására egy tisztviselő kiküldése.
16. Miskolci gyapjúvásáron OMGE. képviselete.
17. Sározier Árpád kérelme az üres kosarak kedvezményes szállítása érdekében beadott kérvénye támogatása tárgyában.

18. Országos kereskedelmi és iparszarnok a kiegyezés javaslatok tárgyalására meghívja az egyesületet.

19. **Állattenyésztési szakosztály javaslatai.**
a) Tejtermelők egyesületének megalakítása.
b) Tenyésztéllátásról jelentés és a jövőbeni teendők.

c) Luxus-lóvásárról jelentés.

d) Hízló-állatvásárok ügye.

20. **Földmívelésügyi és növénytermelési szakosztály javaslatai:**

a) Javaslat az orvosi növények termesztés tárgyában.

b) Vasuti szállítási díjkezdőmennyi istálló-trágyára.

c) Czirok-szakál bemutatás és vásár.

d) Orsz. sűrűpavaszok ügyében kiküldendő bizottság.

e) Miniszteri leiratok kártékony rovarok elleni védekezés tárgyában.

21. **A kertészeti és gyümölcsstermesztési bizottság javaslatai:**

a) A Thanaton forgalmának szabaddátétele.

b) A kaliforniai gyümölcsipaiszteti beburkolása ellen való védekezés tárgyában.

Tudomásul vevendők.

22. Tanács jelenti, hogy a mintapinceze újjászervezése iránt a földmívelésügyi miniszterhez, az olasz borkak nyújtott vármihelyezés ellen a kereskedelmi- és földmívelésügyi miniszterekhez és állandó borvásár iránt a székesszékfővároszhoz átiratokat intézett.

23. Német császári főkonzul a német kivitelű czégek címkeinyóit megküldi.

24. Földmívelésügyi miniszter leirata Fesztetés szoborügyben.

25. Ugyanaz a gazdasági előadókra 600 ft államszolgálati utalványozott.

26. Ugyanaz az orsz. törzkönyvre 1000 ft államszolgálati utalványozott.

27. Ugyanaz a szentpétervári madártenyésztési kiállítás elhalasztását tudtja.

28. Ugyanaz Molnár István „Fatonysztés” cz. munkáját megküldi.

29. Ugyanaz a kiviteli piacok és az állategészségügyi szolgálat államosítása tárgyában.

30. Ugyanaz Fischer Jakab gyógyszerésznek mesterséges borkészítéshez szükséges anyak elkészítésére végett történt eltiltetését közli Budapesti, 1898. május 4.

Gróf Dessewffy Aurél,
elnök.

Nemzetközi rostaverseny.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugyis mint a
Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége Központja

a
Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyei Gazdasági Egyesülettel
karöltve

f. évi szeptember havában Szolnokon
nemzetközi
terménytisztítógép-versenyt
rendez.

A versenyre bejelenthető mindenemű terménytisztítógépek és pedig súly, nagyság és alak szerint szétválasztó terménytisztítógépek, tehát: szelők, gabona-centrifugák, rosták, trieurók stb., amelyek kizárólag mezőgazdasági célokra szolgálnak és kézi erő hájtásra vannak berendezve.

Díjakul állami arany-, ezüst- és bronz-érmek, valamint díszelő oklevelek adódnak ki.

Versenyen kívül bemutatások mindenemű magtári eszközök s felszerelési czikkeik.

A verseny részletes feltételeit tartalmazó felhívás e napokban küldetik a gépgyárosok címére.

A rendező-bizottság.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám Váci-kört sarok.

ADRIANCE PLATT & Co. NEW-YORKI

világhírű gépgyárosok:

kizárólagos képviselőisége

Fűkaszáló,

Marokrakó arató és

Kéveköto aratógépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

Több évi tapasztalat után bebizonyított, hogy a legtekintélyesebb és tartásosságú fogva a legelősebb és legtekintélyesebb permetezőgép a Vermorel-féle

„ECLAIR”

permoszóra permetező, mely eddig minden versenyen az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselct.

Ar 20 forint csomagolással.

Aussig li „Röszgölcz”, „Raftalánacs”

Késések elkerülése végett kérjük a megrendeléseket már most előjegyeztetni.

Mai számunk 20 oldal.

Értesítés.

A május hó 15., 16. és 17-én a Tattersall-telepen rendezendő *X. lucas-lottó*sárra, több bejelentés helyszükre miatt el nem fogadtatik.

A rendező-bizottság.

„Közlelek“ pályázata.

A „Közlelek“ ez évi 21. számában pályázatot hirdetünk a „parasztagazdaságok számára legmegelőbb trágyatelep leírására. A pályázat f. évi ápril hó 30-án járt le. Beérkezett összesen 25 pályázat, amelyek a következő jellegűek viselik.

1. Ha Isten velünk, ki ellentünk.
  2. Munkát után gyümölcsöt dusan ad.
  3. A trágyaanyag okoszerű kezelésében és helyes felhasználásában rejlik a mezőgazdasági jövedelem titka.
  4. N. P. K. (Vázlatok nélkül).
  5. A haladót idők fokozott közelműnéységek meg kell felcintni, ha boldogolni akarunk (Vázlatok nélkül).
  6. Istennél az áldás, trágyában a termés.
  7. Mutasd meg trágyatelepedet s megmondom milyen gazda vagy.
  8. Tiszavideki.
  9. Hass, alkoss, gyarapis s a haza fényre terjed.
  10. A trágya tükre a gazdaságnak. (Vázlatok nélkül).
  11. Segíts magadon s az Isten is megsegít I.
  12. Bánt a magyar Kánaán.
  13. Elmélet és gyakorlat.
  14. Madarat tolláról, embert barátjáról, a gazdát trágyatelepről ismered meg.
  15. Szállj versenyre magyar s fog kelni körülöd az élet.
  16. Segíts magadon s az Isten is megsegít II.
  17. Gyűzzön a jobb.
  18. Haladás a gazdának első feladata.
  19. Ostris.
  20. Szemétdomb még nem trágyadomb.
  21. Két kalászt termelünk ott, ahol elődök csak egy kalászt termelt a föld.
  22. A trágyadomb a gazdaság aranybányája.
  23. Kis trágyadombnak, kis magtár a szomszédja.
  24. Telepen arányban, Ha kezeled jól a trágya.
  25. Német József ur jelégés levél nélkül neve aláírásával küldött be egy pályamunkát, amely mely a pályázat feltételeinek meg nem felel, a pályázatban részt sem vehet.
- A pályázatra becsajított 24 munka megírására *Cserdi* Sándor gazd. akad. tanár, *Lutner* Sándor ur. felügyelő és *Suehka* Richárd gazd. akadémiai intéző urak kérték fel.

V. díjlovaglás.

Folyó évi május hó 25-én rendezei az OMGE, a földművelésügyi miniszter támogatásával és a lötenyésztés emelésére alakult részvénytársasággal az V-dik díjlovaglási és díjgratifikációs versenyt.

A nevezések május hó 16-ig írásban intézendők az OMGE. titkári hivatalához.

A díjlovaglás és díjgratifikáció alkalmával igen kedvező alkalom nyílik kiutónon belovagó hatásosok eladására.

A rendező-bizottság.

Tejtermelő gazdák szervezkedése.

Az a mozgalom, melyet az OMGE. több tejtermelő gazda kezdeményezésére a budapesti képviselői klub által szervezték meg, eddigben a folyó év tavaszán megindított, az ügy eddigi fejleményéből ítélve a kívánt sikerre fog vezetni.

A szervezkedés szükségességének okai eléggé ismeretesek. Mig ugyanis néhány év előtt a tejtermelés volt egyike a gazda főjövedelmi forrásának, főleg azon gazdáknak, akiknek tejjelgazdálkodás a főváros közelsége folyt, addig a legutolsó egy-két év óta a tejárak rohamos és állandó hanyatlása következtében ez a gazdasági üzletág is oda jutott, hogy alig nevezhető gyümölcsözönek, aminek oka részben a termelés rendszertelensége, legnagyobb részben pedig a tejkereskedők olytén szervezkedésében rejlik, amely jogosan nevezhető kartellnek, s melyvel szemben a termelők szervezetenélgyémi miatt teljesen védtelenül állanak és ki vannak szolgáltatva a kartelben álló kereskedők önkényének.

Az eddigi jogában álló bármely iparágat üzőknek érdekeik biztosítása és javítása céljából tömörülni és szervezkedni, ami a maguk részéről is mindaddig, amíg az mások érdekeinek megkötésére nélkül történik, nemcsak megengedettnek, de szükségesnek is tartanak, ánde felette rossznak, ha ez az utóbbi szánthatalom történik. Már pedig a tejközvetítő piacon a közelmunkán kifejtett viszonyok határozottan kimondanunk engedik, hogy a kereskedők szervezkedése a termelők érdekeinek súlyos csorbitását eredményezte s eredményezhető még inkább, ha e törévást termelőink ezulatos védekezéssel meg nem hixtanák.

Az érdekeltek tájékoztatása céljából annak idején részletesen ismertetttik azon normál szerződést, melyet a kartelbe lépett tejkereskedők a szerződés megkötésénél magukra néve kötelezőnek mondtak ki. Kimutatták, hogy a termelők a kartel létesítése következtében annyira ki vannak a kereskedők önkényének szolgáltatva, hogy tejjelgazdájuk mérlegelt rövid idő alatt határozott veszteséggel lesznek kénytelenek lezárni.

A kereskedők ezen eljárása ugyszólván provokálta a termelők védekezését s eredményezte azt, hogy az OMGE. által február hó 19-én összehívott tejtermelő értekezlete határozattal kimondotta, hogy a tejek a fővárosban való jobb értékesítésére s érdekeik megvédelmezésére céljából a tejtermelő gazdák egyesülnek s kiküldött egy bizottságot a *tejtermelőik egyesülete* megalakítására.

Az eddigi állapotok akkor amikor a tömörület, illetve szervezkedés kiküldött bizottság a szervezet létesítését elhatározta, nem vezette az a szándék, hogy a kereskedőket megkötésük s szervezkedést a kereskedőnek annyival kevésbé van okuk rossz néven venni, mert erre ugyszólván kényszerítették gazdáinkat a kereskedők szervezkedésének nincs karterező jellege.

Ennek hangsúlyozását azért tartjuk szükségesnek, mert a tejtermelők értekezlete kimondta, hogy nem a tejkereskedők melleszével, hanem velük karöltve s jogos igényeik lehető teljesítésével óhajtja a helyzete orvoslani. Az egyesület szervezkedés kiküldött bizottság a szervezet kezdete meg működését s ma már a szervezési munkálatok be vannak fejezve.

A megalakítandó egyesület alapszabályai, üzletszabályzata, ügyrendje, a jövőben megkötendő szerződés főbb határozatai meg vannak állapítva, melyeket a bizottság s napokig süttetőzött a fővárosba tejet szállító termelőknél, az alakuló közgyűlésre szóló meg hívókkal kapcsolatban, amely május hó 29-én fog a „Közlelek“ megtartani.

A termelőknél saját érdekében tömörülniök kell és az egyesületet meg kell alakítaniok,

mert csak szolidaritással ellensúlyozhatják a kartelbe lépett kereskedők törévkezését s biztosíthatják a termelés jövedelmességét. Ez pedig annyival könnyebb, mert nem szükséges hozzá egyéb, mint hogy a budapesti vidéki nagy és közpártosok tejtermelői szervezkedjenek egy központban, — a létesítendő egyesületben, — hogy a kereskedők ne kaphassanak máshonnan tejet, mint a központból.

A tej az a produktum, amellyel nagy városokban könnyen megérthető a követendő kereskedelmi — fővárosban általában hasonló kartellelgyémi szervezkedése. Attól nem kell tartani, hogy a kereskedők nem lesznek hajlandók az egyesületbe lépett termelők törévát átvenni, s hogy nagy költséggel tovább fekvő vidékekről fogják hozni a szükséges tejet. Ettől annyival kevésbé van ok tartani, mert hiszen a termelők egyesülésének nem célja a kereskedők érdekeinek megkötésének. De még ez utóbbi esélyeséget sem hagyta figyelmen kívül az egyesület szervezésére kiküldött bizottság s talált mód arra, hogy azok a termelők, kikkel a tejtávételre a kereskedők szerződést kötnek vonatkozóan, elfogadják a tejtávételhez eket eltermelt tejetüket it a fővárosban.

A létesítendő egyesület célja elsősorban a székesfővárosba irányuló tej jobb értékesítésének a biztosítása, aminek alapját a termelés és értékesítés egyöntölt szervezése képezi. Az a sok panasz, melyet a tejkereskedők a termelés a termelők részéről nem hoztaknak s amelyet okuk hoznak fel arra néve, hogy megfelelő ár a tejtér nem fizetelhet, bizonyos fokig jogosult, miert is az egyesületnek egyik hivatását fogja képezni az e téren tényleg fenálló bajok orvoslása. Ez pedig nem üzők, nagy nehézségekbe s a szervezet főbb határozatainak egyöntölt megalapításával a helyzet szántható.

Az ügy általános érdeki voltánál fogva szükségesnek tartjuk a szervező-bizottság által szerkesztett mintaszerződést, mely a jövőben megkötendő tejjelátvételi szerződés alapját fogja képezni, részletesen üsmertelni, újból megjegyezni, hogy a szerződés azonban megalapításánál a tejkereskedők által formulázott kívánalmak a tehetségű tekintete vétettek.

A szerződés kezdetének és lejáratának egy meghatározott időpontban való fixirózást a kereskedők, mint elengedhetetlen kellékét követeltek s a kívánalom jogosult voltát a tejtermelők értekezlete is elismerte, miert is a bizottság által kidolgozott mintaszerződés pontja megállapítja, hogy a jövőben köztendő szerződés minden év október hó 1-én kezdődnek s a következő év szeptember hó 30-án járnak le. (A kereskedők a szerződési év kezdetét május hó 1-jén tartják nyilván, hó 30-án kívánják megállapítani, mely általánosan azonban a termelők szempontjából a szerződés teljesítését, minden termelő által ösmert okólnál fogva.)

A 2-ik és 3-ik pont szerint a termelő a szerződés tartama alatt Budapestre másoknak, mint éves szerződéses váruónék tejet, nem adhat szavalt a szállított tejek legalább 3/4-ös zsiartartalalmát; a tej zsiartartalamtól véruónék jama van bites végzés által megállapítani mennyiben az a kikötött százaléknál csekélyebb, a vém az aznap szállított mennyiségét a kikötött árnál 2 kral csekélyebb ár jogszerűen a termelőnek fizetni. (A kereskedők fel írt kívánalmak így tejtér fejeztek.)

Az ötödik pont a hamisított tej szállítása esetén a termelő által fizetendő pénkléről intézkedik s a kereskedőnek e tekintetben formulázott kívánalmainak tejet éremtel, ugyszólván a következő pont is, amelyek felírta a szavanyu tejet a kereskedő csak fel írt tartozni fejeztek.

Igen fontos a szerződés 7-ik pontja, melynek értelmében vevő a szerződésileg kiküldött tejet éremtelében naponta tejek egységében átvenni tartozik, a termelő azonban jogosított

a kikötött mennyiség 25%-ával kevesebbet szállítani. Az előző évi eladási körülményeknél elegendő elegendő nem lenne, az esetben viszont minden hiányzó liter tej után 2 kr kártérítést tartozik fizetni; természetesen kivételt képeznek az eladó gazdaságban esetleg külföldi járvány, állategészségügyi zárlat s a vis major egyéb esetei.

A szállítandó tejelek egy meghatározott mennyiségben való fixirózás, a teljes termelési és rendszerezési és a tejpiac számlása érdekében elengedhetetlen keltek, a csak látszólag súlyos feltétel a termelőre, mert a 25%-os latitud módot nyújt a termelőnek arra, hogy a megállapított penálist bontsák elkerülje. Pl. ha egy 80 dbból álló tehénparthoz napi fejtési átlag 15 liter 440 liter; ez esetben a 25% figyelembe vételével 500—520 liter tej szállításra köti meg a termelőt a szerződést.

A 8-ik pont szerint, ha az eladó az év szeptember, október, november, december, április és május hónapjaiban a kikötött mennyiségnél többet termelve, vagy tartozik-e többletet teljes egészében átvenni e ezen többletet, mely a kikötött mennyiség 25 százaléka kisebb kvantumtól kezdve számítatik, a termelőnek lirotenkint 2 kr külön premissát fizetni s ez esetben az eladó jóhiszeműen van az év többi hónapjaiban minden kártérítés nélkül annyival kevesebbet szállítani, amennyivel a jelzett hónapokban a minimálnál többet szállított.

E pont határozmányai megfelelnek a kereskedők által megállapított föltételeknek, azaz a különbséggel, hogy ők a 25% latitud helyett 20, s a 2 kr prémium helyett 1 krt állapították meg.

A 9., 10. és 11. pontok a tejszállításról szükséges endények, a fizetési feltételek s a kereskedő által letendő biztosítokról intézkednek.

A szerződés tartama egy év, s az a 12. pont értelmében 1 hónappal a lejárat előtt kölcsönös fölmondással felbontható.

Az előző évi és jelenlegi évi eladást előidéző egy választott bíróságra bízatik, mely a termelőket egyesületnek két tagja, a tejkereskedők egyesületnek két tagja és egy ezen tagok által közösen választandó elnökből áll. Ha a választott bírák az elnök személyére nézve nem jutnának meggyezésre, az esetben a budapesti törvényszék dönt az elnöki.

Az imént ismertetett szerződés első pillanata azt a benyomást keltheti, mintha az egyes terhekért róna a termelőkre s túlságos kedvezményeket biztosítana a kereskedőknek. Aki azonban ósmeri a kereskedők által elfogadott normál szerződés határozmányait s figyelemmel mérlegel az előző évi ismertetett mintaszerződést, azonnal meggyőződik arról, hogy a mintaszerződés kidolgozása kikötött bizottság szigorvan szem előtt tartotta a termelők érdekeit, amolyan összhangzata iparkodott hozni a kereskedők kívánalmait, de nem akceptálta azok túlzott követeléseit.

Utánunk a tejszállításban ismertetések megkötésére a gazdák igényének megfelelő megállapításra, a 25% latitud kikötésére, a kereskedők által követelt különféle penálist enyhítésére, a téli hónapokban szállítandó tej többletet megállapított magasabb prémiumra s a peres kérdések eldöntésére hivatott bíróság általán megállapítását, a tejszállításban ismertetett mindkét fél megnyugvást találhat.

A tejpiac számlása és a teljes termelési rendszerezési tette szükségessége a kereskedők részére azon biztosítékok kikötését a szerződésben, amelyeknek teljesítését minden lelkiismeretes termelő nyugodtan magára vállalhatja s amelyeket rekompenzáció fog nemri a tej biztos értékesítésében és magasabb árban.

Az egyesület feladatát fogja képezni, hogy a tejtérítéshez kézbevényt, tagjai nevében megkösse a szerződéseket a kereskedőkkel, tehát mintegy közvetít lesz ez utóbbiak és a termelők között. Hogy a szerződésben foglalt kikötéseket mindkét részről szigorvan betartassa-

nak, annak ellenőrzése fogja szintén egyik fontos hivatását képezni a megalkandó egyesületnek, főleg a kamatisás és tejszállításra és az értékesítésben felmerülő panaszok ügyében, mely ténykedésével az egyesület a termelők sok jogos panaszait fogja megszüntetni.

Az egyesület ügyrendje értelmében a tagoknak jogaikban áll tejeikkel az egyesület közfelé feladni a helyszínen, amint az a megállapított mintaszerződés határozmányai az illőre nem kötelezők, de ez esetben az egyesület részéről az így elhelyezett tej nem részszűl védelemben; azokra a tagokra viszont, a kik az egyesület követítésével helyezik eltermelt tejeiket, az ismertetett mintaszerződés határozmányai kötelezők, azaz szemben az egyesülettel a tagok kövítését minden világi kérdésben magára vállalja, a tejeikbe tekintetében felmerülő panaszok alapos voltáról a tejtérítési alkalmával a helyszínen meggyőződésszerű szóra, a tagok érdekei kárvisselölés minden kérdésben és irányban a legmesszebbmenő módon teljesíteni kötelezők.

A kiizott czélt: a tej jobb értékesítését, termelőink csak némi ösztéztartással is könnyen elérhetik, s ez ösztéztartása gazdáink a kereskedők magatartása folytán váltja is vannak. Mihelyt a belépő tagok oly tejszemléseire bocsátanak az egyesület rendelkezésére elhelyezés céljából, amely a budapesti piacra számottevő, az esetben módjukban lesz elhatározó befolyást gyakorolni a tejárák alakulására.

Az egyesület megalakulására napi 20 ezer liter tej szállításának biztosítása szükséges. Ez a mennyiség már ugyiszólván biztosítva van, de az egyesületnek meg kell határozni a mennyiség áll elhelyezés céljából az egyesület rendelkezésére, annál nagyobb mérvben uraltatja a helyzetet, biztosítgatja a termelési jövedelmézőségeit és annál alacsonyabban állapítgatja meg a kifizetését szedendő jutalékot.

Mint az a tejtérítéséről szedendő jutalék megállapításáról érdekeltek tudni fogják, a tejszállításról szedendő jutalékot a tejszállításról szedendő jutalék mellőltek, ennek közlését is szükséges tartjuk. Az ügyrend értelmében szedendő jutalék nagysága napi 200 literig 0,5%, 200—500 literig 0,4%, 500 literen felül 0,3%, nagyobb nem lehet. A szedendő jutalék az évenkénti pénzforgalom után számítandó; vagyis, ha egy tag naponta 500 liter tejet szállít s azt az egyesület lirotenkint 60 krt helyezi el, az esetben közvetíteli díj fejében az évi bevétel 11,862 frt 50 krajczárnak 0,4%-át, azaz 47 frt 45 krt közvetíteli díjat tartozik az egyesület pénztárára fizetni, ami lényegesen csekélyebb az ügyköltésnek 100 liter tej után jelenleg fizetni szokott 1 krt közvetíteli díjhoz képest, amely veszély, hogy emellett az egyesület a tejtérítési ellenőrzését és a tagok egyéb ügyeiben való képviselését is magára vállalja.

Az előbbieken ismertetett főbb vonásokban azokat a fontosabb tudnivalókat, amelyek megalkandó egyesület czéljára s lényegesen vonatkoznak.

A termelők szervezkedése már ezidőig is az eredményezte, hogy a kereskedők több velük összekötésben álló felelnek messzemenő koncessziókat tettek s különféle kedvezményeket helyeztek kiltatásba a velük való újabb szerződés esetére. Ez a tény már magától értetődik a bizonyíték, annak a ténynek, amely szervezkedés érdekében megindított mozgalom nem volt hiábavaló, de egyben óvatosságra is int.

Ne engedjük magukat termelőink a kényszerhelyzetből folyólag ígért kedvező föltételek által elvívitatni s mint már annyiszor, kivételt a kényszerből kerülni. A helyzet gyökeresen és véglegesen csak a teljes szervezkedés — az egyesület megalakításával orvosolható. A talaj elő van készítve, az alapvető munkát koronázzák meg termelőink azaz, hogy a tejszállítás egyesületét a május hó 22-én megtartandó közgyűlésen tömeges belépésükkel életbe léptetik.

Jelenzáró TáJ.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: IJ. Spozon Pal.

Mint vált be az „Adriance” kévékötő aratógépa a gyakorlatban.

(Egyuttal felelet K. A. ur körítésére.)

A múlt évben fellépett aratósztrájk, melynek folytatása a jelen időnkig folyik, az nem fog elmaradni, általánosan ráterlelt a gazdák figyelmét az aratógépekre. Míg azelőtt csak kisegítő eszköznek, vagy még többen kísérleti anyagnak tekintették az aratógépeket, most már igen sok helyen okvetlen szükségessé, vagy legalább is figyervekn tekintik azt a gazdák a fenyegető aratási mozgalmakl szemben.

Múlt évben váratlanul, hirtelenlén tört ki a sztrájk s ezért sok gazda érzékeny vesztesége szenvedett, nem lévén elkészülve a bajra. De akadát viszont sokan, kik a legutolsó órában mint utolsó eszközök, az aratógéphez nyúlhattak. Ezek, vagy szintén készlethelel nőt fogtak hozzá a péppel való aratáshoz, aránylag jóval kevesebb veszteséggel elvették az aratást, sőt akárhányszor még olcsóbban és jobban is mint bármily olcsó és engedelmese kézmunkással.

Az idén előreláthatólag ismétlődni fognak a talán még nagyobb mérvben is mint előző bajok. Eppen azért, csak kivátozás lehet a gazdáira nézve, ha az aratógépeket elért gyakorlati tapasztalatokat megismerhetik s azokból maguknak ítéletet alkotnak a jövőre nézve.

Az idén „Kötődés” hasábjain már több írnem közlésében jelent meg egyik-másik rendszerű aratógépa használhatóságáról. E közlémények mind gyakorlati tapasztalatok alapulatak s belőlük elég világosan kitűnik, hogy az aratógépeink ma már nálunk is tényleg nagy jelentőségűk van.

Jelen közlémények az „Adriance”-féle kévékötő aratógépekről 1897. év nyarán elért eredményekről meg kell ígézni, hogy más rendszerű kévékötő aratógépeknél is mutatkozik — mint azt már az előbbi idévők közlémények is tanúsítják — hasonló eredmények egy gépa javára, mint annak hátrányaira.

Mielőtt azonban az „Adriance” kévékötő aratógépeket elért eredmények részletesen tárgyalgatásba lépünk, meg kell ígézni, hogy más rendszerű kévékötő aratógépeknél is mutatkozik — mint azt már az előbbi idévők közlémények is tanúsítják — hasonló eredmények egy gépa javára, mint annak hátrányaira.

Jelen közlémények főcélja az, az előbbieken gazdák ítéletét és tapasztalatát közlő a gyakorlati gazdákkal. Mert hogy valamilyen gazdaságban a kévékötő használatára vagy sem, annak megítélésére elsősorban is a gyakorlati gazdák vannak hivatva, még pedig azokat a gazdák, kik az illető géppel dolgoztatták.

Hogy e kérdésben magam részéről is némi tájékoztatást nyújthassak, kérdőívök székeltetésére kértém a tejszállításban ismertetés szövevényeket, mely kérdőívöken három részben voltak a kérdések felállítva, úgy mint azt az alábbi táblázatok mutatják. A beérkezett kérdőívöket ill táblázatokba összefoglalva véltém legvilágosabbá lépni a kévékötő aratógépek használhatóságáról.

Az alábbi táblázatokban a kévékötő aratógépekre nézve én felelet érkezett eddig be, melyek végeredményben azt mutatják, hogy a kévékötő aratógépa a gyakorlatban tényleg bevált. Ennek jó bizonyíték talán felesleges azon állásfoglalás szemben, melyek az aratógépek használhatóságát ellen irányulnak. Egyébként beszéljünk az adatok.

III. Munkafolyamat az „Adriance” kéveköti aratógéppel és a gép minősége.

Kérdések	B.-V.-ardói gazdaság	Palkert-féle seprői gazdaság	Seprői gazdaság	Székfalsi gazdaság	Csorvási gazdaság	Jevrini gazdaság	Tapesti gazdaság
1. Hány lóval dolgozott a gép?	4. lóval és délután 4 ókorrel.	Egyszerűség kedvéért 4 közeperős lóval.	Minden gép 4 lóval.	4 kis ló váltva.	Három lóval.	4 kisebb fajtaú ló.	4 ökrök.
2. Hányszor pihen-tek ezek napja-ban a mődög?	Réggel 7—11 óráig s délután 4-ot napnyugtáig 4 ló, délután 11 óráig d. u. 4-ig 4 ökrök.	Egyszer délben 2 óra hosszát.	Réggel 7 ¹ / ₂ -tól déli 12 óráig s d. u. 2 óráig 7 ¹ / ₂ -ig dolgozott ugyanazon a 10 mindnapon.	4 óránként lovat s embert váltva.	Két óránként váltva.	Délbe váltva; reggel és délután 1/2 óra pihenés.	1-szor 4 óráig.
3. Hogy dolgozott a gép fennálló gabonában?	Minden akadály nélkül, ha a harmat már felszáradt.	Helyes kezelés mellett kitűnően.	Nagyon szépen.	Nagyon jól.	Ilyen gabona nem volt.	Kifogástalanul. Egymestes tarlót hagy. Utána egy kalász sentalálható. Tűzfűret gabonában félsávyi szemet ver ki mint a kézi arató kőörszél.	Fennálló gabonában kitűnően dolgozott, sőt az arató, ki ilyen munkát végeztében.
4. Hogy dolgozott a gép dőlő gabonában?	Harmathoz seho-gysem, a harmat felszáradása után nagy kinnal sokat cse-peselt.	Helyes, egyes kozo-lóval elég jól, ha a dőlő száraz, az a dőlő nedves, akadá-lyokkal.	Eleg jól, és a dőlő gabona iránnyában úresen jár, három oldalról azonban elég jól vágott.	Sokkal lassabban. Az oldal dőllet nem bírja, mert össze torlik a gabona.	Teljes melege-désre.	Egy irányban dőlő gabona 3 oldalról jól vágható. Kuszál-ban nem vezetett kifogástalan munkát.	Félig dőlő gabona, valamint össze-vissza kuszált de nem egészen dől-ben is elég jól dol-gozott, egészen dőlő gabonát nem aratott.
5. Ki kezelte a gépet?	Két kocsis.	Egyet magam, a többi ígás kocsisok és a gazda felváltva.	Ígás kocsisok a gépezet felügyelete alatt.	A kocsisok.	A gépen túl be-látott bérés.	Egy kocsis.	A tulajdosn maga.
6. Minő munkaza-varok keletkez-ték munkaköz-ben?	Miután dudvás és dőlő gabonában is forcirova lett a munka, megessét, hogy a kést mozgató rud többször eltor.	Úgyes kezelés mel-lelt elhárítható.	A csavarcsigánál volt elég kellemet-lenség, de ezt a nagy rácsnak tudom be; mivel a tavalyi rosszulművelt földék igen görögnyesek voltak.	A zsinogszakadónon kívül nem igen fordult elő baj, csak a kasszavarkok és a gép sokszor elfutalt.	A kőtöszekozet gyakra felmondta s szögálat és a gép sokszor elfutalt.	Sűrű állásu gabo-nában napjában 1—5-szor a zsinog szakadt, számba nem jővő zavar.	Gazos gabonában többször megfűt, ittott a zsinog elszakadt.
7. Volt-e törés és melyalkatrészek törtek?	Kaszahajtó rud és egyéb eszközöknek, melyeket otthon a kovács megjavított.	Voltak, de majdnem mindig a helytelen kezelés vagy ügyetlenség követke-zéséből.	Egy-egy csavar s egy-egy motola-lyapát.	Nem.	Törés nem fordult elő.	Nem volt.	Törés nem volt, csak a munka végén egy kő kicsorult.
8. Általában minő-nek bizonyult a gép szerkezete?	Eddig jónak és erőse-nek, mert a Szernye mecsében szem-békos területen is aratott.	Eleg jónak. A csape-kat jól volna forgó hengercsapágyakra átalakítani.	Teljesen meg vagyok elégedve.	Megfelel, kivéve a természeteszeri kopszakát.	Komplikáltnak, de használhatónak.	Várakozásan felül-jónak.	A gép szerkezete szolid anyagból való s kifogástalan szer-kezetel bír.
9. Minőnek bizo-nyult a gép kezelhetősége?	Eleg egyszerű.	Jónak.	Amennyiben ígás kocsisok könnyen bírtak vele, tehát elég könnyűnek.	Egyszerű nagyon.	Az igen egyszerű.	Lehető legegyszerűbbé kész s gyors munkás 1—2 nap alatt megtanulja.	Kellő vigyázat s előzárás mellett kezelhetősége nagyon könnyű.
10. Beválk-e a gép az ottani vize-nyok közé?	—	Igen, mert olcsóbban s szebben arat, mint a kézi arató s nem szétrőlko ha az illető kezdő dőlő a kőörszél tudja.	Egészen jól.	Igen és ajánlható.	Igen.	Hol-e gabonák meg-állásán nem illendő, ott teljesen beválk.	Nagyon beválk bár dőlőben is, és a talaj dosn is legjő.

Az aratógépek alkalmazásánál elsősorban az a munkaköltség veendő tekintetbe. *Mind-addig, míg elfogadható árban megbízható munkáké a jól rendelkezésre, az aratógépek csak kisegítő eszközök és sohasem egyedüli ki-zárólagos eszközök.*

Sajnos, ez a helyzet ma mindinkább tűnőfélben van, ugy, hogy a gazdának akarna-mekarva rá kell térnie legalább részben a rendszers gépi aratásra.

Tagadhatlan tény az, hogy a gép munka mindenben olcsóbb a kézimunkánál. Igen van ez az aratásnál is ma legtöbb helyen. Hiába állítják néhányan, hogy az aratógépek beszerzési költsége s annak karbantartása oly összetett igényel, mely nem áll arányban a végzett munkával. Akik ezt állítják, csak azt azzát állítják, hogy nem tudnak helyesen számítani. Ha szigorúan számitanánk a gépi munkánál, számitsanak épp oly szigorúan a kézimunkánál s azután vessék össze a két munkát. Erdem-nyényt is ez így hozzanak lételet. Akkor majd elválk, hogy melyik munka a jobb és az

olcsóbb. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy helyes és megfelelő kezelés mellett az aratógépek munkája olcsóbb, mint a kézimunka.

A tallapon közöli I. táblázat mutatja a hét felváltó adatal, az „Adriance” aratógéppel való aratás munkaköltségeit. E táblázatból kitűnik egyrészt az aratógépek munkabírása, a szokásos szűkségelt kézimunkaerő, a szükséges igazérő és végül az illető gazdaság számitása az aratási költségeket illetőleg.

Érdekes e kimutatásban főleg az, hogy némely helyen ökrökkel is arattak, sőt, mint azt a III. sz. táblázat mutatja, ugyanazon géppel felváltva, ugyanazon a napon ökrökkel és lovakkal egyaránt dolgoztak.

A holdankénti aratási költség a legrosszabb esetben sem haladta túl a 404 forintot, már pedig ennyirek manapság talán kevés helyen arattak, legkevésbé Dékésóban. Csorvási környékén, honnan az egyik felelet érkezett.

Egyébként ezen I. számú táblázat eléggé világos képet adja annak, miként lehet az „Adriance” kéveköti aratógéppel dolgozni és

az egyes gazdaságokban feltüntetett holdan-kénti aratási költségek illusztrálják legjobban, hogy a géppel való aratás kifeizeti magát.

Ezzel szemben a II. számú táblázat a kezeltetés költségeit tünteti fel ugyanazon gazdaságokban s a kéttő kézi kiülből is csak az előbbeni állítást igazolja. Mert nem tételezhető fel, hogy az illető gazdaságokban a gép javára számitott volna a kézimunkával szemben, annyival is inkább, mert mint ismeretlen géppel jőzések az utolsó órában kezd-ték meg néhány helyen a munkát. E két táblázat adatait összehasonlítva alábbi kimuta-tás állítható össze.

A gazdaság neve	Le-aratási terület	Csopord való aratás költsége, forint	Kézi aratás költsége, holdan-egység	Forint
B.-V.-Ardó	(1209)	2'00	4'00	2'00
Seprős I.	318	1'97	kézzel semmit sem arattak.	

	(1909)			
Sepros II.	500	190	300	110
Szépápol	160	328	864	536
	(1909)			
Csórás	200	404	829	425
Jezvin	130	288	499	211
Topost	100	177	245	068

A géppel való aratás költségeinek meghatározására szolgál a fölöget és munkájú, a gép árának 10%-át (örözlésére, 5%-át a kamatnak véve föl, továbbá a kévekövi zsinog és olaj ára.

Ennél világosabb eredmény talán nem szükséges annak illusztrálására, hogy az aratás mivel olcsóbb: géppel, vagy kézzel-e?

A hét helyen összesen learatott 1558 hold területen tehát a gépi munka feltétlenül olcsóbbnak bizonyult, mint az azon gazdaságokban eddig alkalmazott kézmunka.

Az „Adriance” kévekövi aratógépek munkabírására s használatására nézve a III. sz. táblázat azt felvilágosítja, és ez mindenesetre becses anyag a gyakorlati gazdákra nézve, mert megközhítohetők belőle, mennyire tényszerűsödhatunk a gépi munkára aratással.

Ott, hol a gépet már jobban ismerték, kezelésében jártságosabb voltak, ott természetesen kevesebb a fenekedtség is s dacára a mult évi rendkívül nehéz aratási viszonyoknak is az „Adriance” kévekövi mégis megjutott jórészt feléni feladatának. Egyébként e tekintetben legvilágosabban szól a III. számú táblázat.

Érdekes mindenesetre az, hogy dacára a fenekedtségnek, általában mindentén bevált a kévekövi gépek használata.

Midőn ezekben némileg részemről is hozzá járultam a kévekövi aratógépek használatosságának kérdéséhez, még csak azt kívánom megjegyezni, hogy nagyon kívánatos lenne, ha más rendszerű kévekövi gépekről is hasonló gyakorlati tapasztalatok állnának a gazdák rendelkezésére.

Uj. Spornoz Pál.

GAZDASÁGI IPAR.

Rovatvostó: Zalka Zsigmond.

A kén és kénassav a pincesz-gazdaságban.

A kén elégetésénél kevesebb kénassav a pinceszgazdaságban már régi idők óta nagy szerepet játszik, s még ma is a legáltalós egy bizonyos háttérig nélkülözhetetlen. Kéneket a kénassavon azon tulajdonság, hogy igen könnyen, egyszerűen a kénnek elégetése által előállítható, s kitűnő deszinficáló képessége helyezik a kén a deszinficáló anyagok között az első helyre.

Sajnos azonban, hogy éppen könnyű előállíthatóságánál fogva, kéneket, illetve kénassavot igen sokan visszafelelnek, s használják detritorbora meg ut is, ahó szűrésig sincs rend. Különösen kevés szakmiretellettel néző korsómarosok, továbbá borkereskedők használják a kénassavat detritorbora. Ha a borknak akármilyen hája van, azon erők kénassav akarnak segíteni, nem tudva azt, hogy a kénassav csak akkor segít, ha a borbetegség oka apró szervezet. A korsómaros egy nagyobb hordot csapra ver, s aztán amin a bor a hordból foly, hogy meg ne virágosodjon, vagy ezetesedjék, folytonosan bekénezi. Természetes, hogy az erős kénassav megváltozik a bor színe, zamata, íze, illata, s emellett az egészszőre is ártalmasá válik. A kénassav tehát csakis vízgázra kell banni, és a megengedett határokat soha sem szabad túllépni.

A kénassavat leginkább használják az úres hordok tisztántartására. E célra rendszerint kevesebb kénassav szükséges, mint a mennyit használnak szőlőre. Ugyanígy van a félig telt hordok bekénezésénél is, valamint

akkor, a midőn a must kiejáradást bekénezés által akarjuk megátolni, illetve az erjedést rövid időre — p. o. szállítást alatt — beszüneteltetni. Ugyancsak így van ez, ha p. o. fiatal, még ki nem erjedt bort kikéneztet hordóba töltenek. Ez által a bor erjedése részben gátolnak, részben természetesen átállítják visszamarad. Így esetekben a kénassav nem hogy előnyös volna, hanem éppen ellenkezőleg hátrányos, a miert is az oly hordokat, amelyekbe még erjedésben nem lévő mustot, vagy fiatal, még ki nem erjedt bort akarunk tölteni, ha azok kénassav voltak, előbb friss vízzel kell köl mosni.

Vannak a kénassavnak a felemleltetlen kívül még egyéb hátrányai is. A kénassav ugyanis vízben s alkoholban könnyen feloldódván, az oldatnak sávanyi ízt és kellemetlen szúrós szagot kölcsönöz. A kénassav nagy hajlammal bír a levegő oxigénjével egyesülni, és kénassav átalakul.

Ílyesmű átalakulás jön létre, ha a nedves hordokat bekénezzük. A víz ugyanis feloldván a kénassavat, az a hordban lévő oxigénnel egyesül kénassav. Ugyaníly kémiai folyamat még vége a borban is, ebben is kénassav képződik, amely aztán megtagadva a bor egyes alkotórészeit, abban oly ártalmas hatást ér el, melyek a borknak előnyére egyáltalán nem válnak. A kénassav mint erős ásványi sav meghongya a borban lévő borkósavas és almavassav kált, a midőn is borkósavas és almavassav válik szabaddá, a melyek a borknak savtartalmát emelik, és így annak ízt nyersőbbé és savidóbbá teszik. A kénassav általános feloldás folytán eltűnik annak antiseptikus hatása is. A kénassav tehát csakis rövidebb időre gátoljuk meg a borok megfegedését.

A kénassav folytan a bor kénassavkálit tartalmazta emelkedvén, az egészszőre ártalmassá válik, erősfelajást, émelegést okoz.

Igaz ugyan, hogy a kénassav, ha még csak a borknak a hordban ismételt lefejtés alatt a borkból elszáll; minthogy azonban az egyes lefejtések között 2—3 héttig várni kell, ezen idő alatt a kénassav kénassav alakul át, s az ilyen borok az ismételt lefejtés dacára is több kénassavkálit fognak tartalmazni, mint a nem kéneztet borok. Ugyancsak erősen megzavarogtat a bor kénassavkálit tartalmazta, ha a bort oly hordban fejtjük le, a melyek hosszabb időig úresen állottak, s több ízben bekéneztettek, s úgy lettek megtöltve, hogy a hordó megelőzőleg nem lett kimosva.

Az elmondottakból tehát következik, hogy az erősebb kéneztés csakis akkor alkalmazni, amikor a borknak a hordban ismételt lefejtés apró szervezet által előidézett betegség lép fel. Ekkor is azonban, mielőtt a bort forgalomba hozzák, azt jó minőségű, be nem kéneztet borral kell összehazsítani, hogy így a bekéneztet bor ártalmas hatása eltűnjön.

Nem czélország az úres hordokat sem — amint az ismételt lefejtés által kénassav lenni — erősen bekéneznünk. Ha ugyanis a kén elégtése alkalmával a hordban nem talál elégséges oxigénre, úgy a tökéletlen elégtés folytán részben elpárolog s a kénegzők a hordó falán finom por alakjában lecsapódnak. Az ily hordban aztán mustot, vagy fiatal bort töltve, azután ismételt lefejtjük, az aztán a borknak kellemetlen mellékízt és szagot kölcsönöz. Epp ez okból kifolyólag vígzárra kell a ra, is hogy a kénassav alkalmával a kén a hordba le ne csapogjon, amiért is a kénassav erősebb legjőbb erre a célra szolgáló kénegző-készítmények alkalmazni.

Nem sajnáljuk a kénassav soha oly kánt, amely azért tartalmazza. Az arzen ugyan elégtés alkalmával arzénsavvá alakul át, amely aztán az egészszőre fölötté arzenikus.

A kénassav tehát csakis ott, ahol el nem kerülhetjük — végezzük. Ekkor is azonban ne használjuk a kén nagy mennyiségben, amennyit a borknak a hordban ismételt lefejtés által érni el, mint amintől elvárni akarunk.

Gazdasági válság s a társadalom feladata.

II.

Sokat írnak a gazdasági érdekeképviseletről, debattíroznak az érdekeképviseleti körök fölött. De mit használnak az emberek, új források, a mi a régiéket sem tudjuk kihalásni? Nem ugyanek-e elégtés képviselve az államféleg legelő faktorában is? Nem-e a mi hibánk is, ha a testületekben nem érvesnyés-hatánk egészen? Kell-e külön gazdasági-érdekeképviselet ott, hol a felsőbb igazán az, a kennek lennie kell, az ország s véte a gazdaság azakarta: a szavó az, a mi a hivatalosa a nemzet szeme s szava: a főváros az, a minek alkotott: a nemzet szíve?

Nézünk csak egy kissé ezen faktorok működését.

Vegyük — a nélkül, hogy a politika napi kéregetése becsatkozánk abszolút gazdaság szempontból szemügyre funkcióndásukat. — Vegyük a felsőházat. — Van-e abban bármely osztály is olyan intenzív képviselet, mint a gazdaságot? Hisz a főrendek túlnyomó többségét nagybirtokosok képezik: a magyar gazdaságotly hisztorkok, született és hivataloz vezetői, akik névvel, rangjalak, a király kegyeket — akár karddal, akár ésszel — mindig mint a gazdaságotly vezetői, mindig ezektől követe szeretik.

Szabad-e fejletjenük — kivált most, a gazdaságotly legvilágosabb perceiben — hogy az igazi nemet embernek elmulhatnak azok nemese és földi nemek, de nem mult-hatnak el kötelességek soha.

Es mit látunk? Felhasználta-nagybirtokosaink legnagyobb része az törvényadja elengedhetlen kellékének: a nagybott tudás és szélesbék látókör alapján a nemzethez, a gazdasághoz közeljen; jó vezesse, ügy, intés és lelkesítés?

Tisztelet a kivételnek, de ha végigtekintünk a felsőház osztály évi működésén, bizony sok abszertizmus és közönytel kell konstatalnunk.

Még kell ezt nyíltan mondanunk, mert a tökéltől, börtől, kieskedéstől, sajától a gazdaságok követelethetik a jogos gazdárdekek respektálását, ha ugyanazt a magunk embeortól is követeljük.

Nem szőlők a parlamentről — nagyon belevinno e a politikákba — csak azon vélemények akad kifejezést, hogy itt is első sorban a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére, mint az abszertizmus, kivált ilyen nehéz időkben elő ne forduljanak.

Még csak egy, kevésbé a multat, mint inkább a jövőt érdeklő gazdasáratársalmi kérdést akarok érinteni: ez az, hogy — egészen eltekintve a válságtól — a kénassav, amely a gazdaságotly követelethetik a magunk gazdárdekekben a partaktika olyan kinövésére,

Jesen elsősegényedét nék körében a zürnera revalifikáló, meg csak 10 krajczárért sem lehetne a hus kilogrammját nagyfogásztára számítva eladni, mert a parasztnak ez a minimális összege sincs meg. Valamennyi (sammlithe) magyar takarékpénztár magas dividendára spekuláló üzorsón intézmény, melyek a szegény paraszt csak *primus loco* kap 7% mellett kölcsönt. De ha vagy 300 forintot vesz azokban kölcsön, új biztos, hogy 100 frot minden képezhető frúgy alatt költség czímén fel is vonnak belőle. A kölcsön iránti kérvényt természetesen ügyvéd szokta benyújtani, mely munkásságáért jól megspékelt expensióst számol, mi ennek az a következménye, hogy a paraszt, ha csak 50 forintot vesz kölcsön, *hisz a sajátjából rá is fizetnek kölcsönre!* Ha aztán elmulasztja a kamatok rendszer fizetését, csakhamar csak ember, ki különböző bírságokhoz fenyegetésével baromti, tojást, malacozt stb. csikar ki tőle s így adóztatja meg.

Vége is ivoket kellene ősszerzőn, ha a szegény magyar emelőtörvény megvalósulna, zsarolatát mind le akarám írni. Igazán csak azok eszodákok, hogy Magyarországról mindig rözös viszonyokat festenek a külföld előtt. Bámolatos, hogy nem létezik a magyar gazdák között olyan is, ki látor lenne tisztá bor ötenti a polváris. Eddig a vitármagyet, az általó vámtörvénytelens felőmagyarországi bérönök epistolája, mely a külföld előtt viszonyainkat sok tekintetben elég hűten festi, de elefejté hozták, hogy ezen sirmalás állapotoknak egyik oka a felvidéken éppen az, hogy gyarmati helyzetükben képtelenek vagyunk az ipari termékekhez az a termékekhez, melyeket a magyar ipar előállítására kivétel védvómok tarítást más államokkal is azt találta, hogy Németország azon államok közé tartozik, mely *alacsony* vámmal védekezik az idegen mezőgazdasági termékek ellen. Most dr. *Dude* fölötté folytatván az összehasonlítást az édegen állított termékek vámjait találta mányozva, azt látta, hogy a 35 állam közül Németország a 14—17-k fokozatbeli. Állását érdekes példákkal illusztrálja.

Németország. A porosz védvómok más államokkal összehasonlítva. A porosz mezőgazdasági termékek annak idején összehasonlítva a gabonára, valamint a gyümölcsök, szőlőtermékek kivétel védvómok tarítást más államokkal is azt találta, hogy Németország azon államok közé tartozik, mely *alacsony* vámmal védekezik az idegen mezőgazdasági termékek ellen. Most dr. *Dude* fölötté folytatván az összehasonlítást az édegen állított termékek vámjait találta mányozva, azt látta, hogy a 35 állam közül Németország a 14—17-k fokozatbeli. Állását érdekes példákkal illusztrálja.

Az Egyesült-Államok minden bevitt 10 után 126 márkát vónak szednek, a németek csak 20 márkát, sőt a két évesen aluliakért 10 márkát fizetnek. Az Egyesült-Államok az *idő baromfi* 100 kg-ját után 10, Franciaország 16 márkát szed, Németország meg vámtörvénytelens észrezi be, az a Brit-Indiákban a külföldi sonka 100 kg-ján után 150 márkát. A kalbászféle Görögországban 127 márkát, a sertészsír Romániában 113 márkát, az Egyesült-Államokban a *fejde* 35 márkát fizet meteryvászáért, tehát mindennek 10, Franciaország 16 márkát, a sajttért Brit-Indiában 185 márkát, az Egyesült-Államok meg nyers gyapjútért 110 márkát szednek, míg Németország a fésült gyapju 100 kg-ját észrezi be 2 márkátért. A felsoroltakból látniuk, hogy Amerika minden termékét alkalmazza az új Dingler-Vil borsos vámjáért. 100 kg-ját után 10, vagy, mert ez szűli meg előbb-utóbb a retortát.

Franciaország. Kísérlet a gabona behozatali vámjának időleges megszüntetésére. A francia szénatus egy tagja *Giraullé*, azon javaslatát terjesztette a szénatus elé, hogy az idegen buza 7 franknyi behozatali vámját helyén levínnek látja három hónapi időközre felüggesztetni.

Felszólaló javaslatát avval indokolja, hogy az ország közepében a *kisgazda* a gabona drágasága miatt nagy nyomorúságot szenved, amennyiben ez időszert 5 frankért kénytelen venni azt a gabonamennyiséget, melyet tavaly az aratás után 3 frank 50 cen-

timért eladott. A sajátján nagy része avval foglalkozott, vajjon helyes-e oly lényeges tárgyat, minő a behozatali vám megszüntetése, csak oly könnyéden módifikálni, mielőtt annak következményeit, melyek nagyon kedvezőtlenek lehetnek — alaposan nem tanulmányozzák? A gabonavélelt vámot Franciaországban 1891-ben s Olaszországban ez időszert szálított leghossz a uni következett; az eléggé szép tanulságu szolgálhatott.

1894-ben a buza ára rohamosan felzökött, a mégérmült parlament a bajon segítően a behozatali vámot 5 frankról 3 frankra szálította le. Mire aztán oly sok gabonát szálítottak az országba, hogy annak árát évekig megromtatta, sőt a termelőinek utóbbi időig kellett várniok, hogy időközbe 7 frankra emelt behozatali vámból hasznát húzzanak. A vámszállítástok az árcsökkenés csak az első hónapokban volt észlelhető a kevés idő múlva ismét oly drága lett a gabona, mint annakelőtte.

Olaszországban, miután a legutóbbi árak rosszul tölték ki, az inesség töltte fel jelet. A kormány engedéken a közvélemény nyújtásának, az idegen buza behozatali vámját 2 líra 50 centimesre szálította le. S mi történt? Az, hogy a buza ára csakis egy lírával szállott lejobbb, az 1 líra 50 cennyi differenciát az importálókat meg a spekulálókat végtá zsebre! Aztán a vámtárisa csökkentése tévúra is vezet a gazdaságra, mert így okozkodnak: „A korábbi szálított a behozatali vámot, tehát kevés a gabona.” Nem adja hát el, mert meg jobb árát reméli s létrejön a mesterséges árfölcsöktes.

Vége a francia gabonakerék a lapok véleménye szerint nem is oly magasak, mert 28—31 frank között ingadoznak, a három hó múlva jövő, most szépek mutatkozó aratást így vámtárisa leszállítása nélkül is be lehet várni.

Vége vagy két hónap óta bejetezik már la Plata, Ausztráliában, s Új-Zeelandban az aratást. India termése most jelentékeny a kikötőkben s néhány hét múlva Egiptus termése is megjelen, két hónap múlva Kis-Ázsiában is jelentékeny aratások várhatók. Ezeket követi Tunis s Algír bőségszerűjének ömlése. Lehet, hogy ezen általános érvelés indította arra a szénatusot, hogy *Giraullé* javaslatát visszautasította. Bizony, ha a börze matorjai azt tudnák, hogy bármikor, ha kisse szorú a kapeza, törvényhozás után lehet a vámtárisán változtatni nem igen monednek határdé-üzetek köztössé becsúszkoi. A 7 franknyi bevételi vám, bár kétségtelenül igen magas — megmarad tehát a jövőben is.

A *vajnák hamisítása a margarinál*. Egy esztendőre, hogy a francziák vajvedelmi törvényüket megalkották s ma azt látják, hogy a vajhamisítás csak oly vigan bujanzsík, mint híres törvényük meghozatala előtt. Nagyon vártokba végre meg van ryoma ellenőrzésének a végvizsgáló álmások működésében, de a vidéken ezután is mesterséges zsír szere, — drágán fizetett vaj etiketjé alá — a védelem semminké bizonyult. Most legutóbb *Guillemin* képviselő erőlesen szóllt fel a kamrában s a főnök helyzet gyors orvoslását kért.

Meline földművelési miniszter adott válaszában kifejté, hogy az új törvénynek érvényét nála nélkül senki jobban nem kívánhatja, éppen ezért körrendelet intézett a prefektusokhoz, melyben az új törvény magai alkalmazására ad magyarázatokat, melybe a bírók s a végt a váj s margarin között létező határoval iránt világosítja fel, hogy ezután semmiféle kétségük ne maradjon. A legujabb hivatalos megkülönböztetés tehát határozatlan kimondja, hogy a vajkészítés csak a törvény által kijelölt sőt s *festőanyagok* használhatók.

Margarinhoz semmi szin alatt festanyagokat hozzáadni nem szabad.

Pégyelmélet lesznek a vaj s a margarin-gyártókra is így az előbbieknek nem szabad magoknál margarin tartani, meg maghasználni. A margarin-gyárak meg majdnem éjjel-nappal hivatalos felügyelet alatt fognak állani.

Bor és sör fogyasztási díjainak megszüntetése. Emellett csak idején, hogy a franczia pártizminisztérium az 1897-ik évi deczember 29-én hozott törvény értelmében a közlegk roglaját megszüntette, most körrendeletben utasítja a prefektusokat a törvény mikiént értelmezésre s a pótdíjak beszedésére.

Miután előszabban kifejté, hogy az új törvény főleg a bortermelőket, a mezőgazdákat általában, egyszerűsített a fogyasztás is érdeklé, a körrendeletében a következő végeredményre jut:

„A bor, almabor s sör megszábitván a rája nehezített fogyasztási adót részben, vagy egészen, ezen illok ára jelentékenyen fog csökkenni, következképpen kereskedelmé is fog fellazulni, a nyereség is a közegség is, mert a fogyasztók inkább ezen egészes élvezeti ezikeket fogják fogyasztani, mint az egészeségre káros alkoholt.

A kormány sütt fektet arra, hogy az említett törvény mentő itágab körben érvényesítessek. Ugyán az volt, hogy a közegségnek módját nyitson területükön a bor és sör fogyasztási adót töröni.

Vége a törvényt a következő magyarázzal kíséri:

Az új törvény a bor, almabor s sör fogyasztási adójának teljes törölését engedélyezi, emelk ellenben feljositja a közegség, hogy a törvény-Államok törvényhozási törvény 4-ik pontja értelmében körpótlást nyerveket azon pótdíjak szedésével, melyeknek forrásai nevezett pontban világosan meg vannak nevezve, de melyek speciális felkéréséből a prefektusok a közegség keletkezésé is lehetnek. A prefektusok kerültek a közegség, hogy a törvény-Államok tanulmány tétgyára tegyek s mindentől, hol a helyi viszonyok azt megengedik, hassanak oda az előjárósdágnál, hogy az új törvény életbeleptetése gyorsan keresztülvitessék. A hygienikus illok fogyasztási adójának törölésére az intéző körök az indított meg a palinkázás okozta alkoholiszmus az utóbbi időben észlelt mérvet öltött. Így a statisztika számol be vele, miszerint egy ében 128 millió ára *szeszt* fogyasztott a nép. A *reszégés* folytan elszeszt munkanappok értékét 1 milliárd 340 millió frankban állapítja meg. A szomorú statisztikát összegezve arra meggyőződésre jutottak, hogy a törvény-Államok törvényhozási rendkény 1 *és fél* milliárd frankjába került. A hygienikus illok hozzáférhetetlen könyvitése, orvosiás lesz-e az alkoholiszmus ellen — a jövő fogja igazolni.

Az amerikai Egyesült-Államok a *gyümölcstermelés sédélvén* *edő* törvényjavaslatot. Hogy az Egyesült-Államok törvényhozási mily energikus munkát, miután az a törvényjavaslat, melyet a Ház s Szénatus elé terjesztettek a megátmodott gyümölcstermelés védelmé cölözva. Ezen élés *legnevezetesebb* törvényjavaslatja a következő pontokat foglalja magában, melyeket ismertetünk, mert sok tanulságu lehetnek.

I. Ez év október 1-én túl az Egyesült-Államok kikötőibe semmiféle fajsíkatl terméket (fát, cserjét, galyat, szőlővesszőt, dugványt, ojtványt) bevinni nem szabad, ha csak az exportáló állam hivatalnokának láttamozó okirattal nincs kísérve. A láttamozás módját az illett állam törvényhozási minisztere írja elő s a biztosítékot kell hogy képezze, miszerint az illett fajsíkatl termékek mentesek minden gyümölcstermelés veszélyeztető parazittól vagy betegségtől. Ha bármely fajsíka küldeménye a jelzett minőségű bizonyítványtánval elátva nem lenne, a vámtámogatás nem enged meg, hogy a szállítvány az Egyesült-Államok terü-

letére bevitték. Viszont, a nevezett napon túl érkezett s a megkövetelt okmányain ellátott falkoltermékek minden további ellenőrzés, vizsgáztatás vagy felügyelet nélkül átdoboztatnak a befűlt farragóval.

2. Ha a mezőgazdasági államtitkár azt venné észre, hogy az Egyesült-Államok területére oly, ott nem tenyésztett gyümölcsfatermeket akarának bevinni, mely termőhelyén gyümölcsafaszitú vésznek fészéké képezi, mely Amerikába is ápitálhatónak lenne, vagy jogában van, sőt kötelezősége az exportoztatást oly hosszú ideig vesztéztár alá tartani, míg meg nem győződött az illető országba dúló gyümölcsvesztes teljes megszüntetéséről csak aztán szüntesse meg a vesztéztárt.

3. A befűlt falkoltermékek csak bizonyos szigorúsan betartott szabályok mellett eszrelhetők ki természetilek egymás között, de csak úgy, ha a küldeményeket szakképzett onthologus bizonyítványra kísér, melyekben igazolva van, hogy a küldő gyümölcsstermetelőt a szakértő az illelő év szeptember 1-je előtt meglátogatta s azt minden állati s kriptogamikus betegségtől mentesnek találta.

4. Szigorúan tilos egyeseknek, vagy társaságoknak az Egyesült-Államok területén bárkinek akármely néven nevezetű falkolterméket küldeni, vagy adni, mely előzőleg a nevezett hivatalos szakértő által a telepen magán meg nem vizsgálattat s minden betegségtől mentesnek nem találattat. Ah, ez a fertőzés granjában levő termékre nézve is. Bárki hamis szakértőt bizonylatlan szállít falkolterméket, vagy a törvény kijátszására járulva farragással el 200-400 500 dollárral terjedhető pénzbüntetéssel s börtönbüntetéssel sújtathó.

5. Szobán forgó határozatok minden éven, legkésőbb július 1-ig közhírré teendők.

6. A törvény végrehajtására az amerikai Egyesült-Államok kincstárának rendelkezési alapjából 100,000 dollár, esetleg annyi folyósítattik, amennyi arra szükséges.

7. A törvény az év június 16-án lép életbe. Megjegyzem, hogy a törvényjavaslat a Ház s a szenátus illelő bizottságának beleegyezését már megnyerte s mindenfelé megvannak róla győzödések, miszerint a jelzett időre a törvényjavaslat, mint törvény szentesítve is lesz. Ha megmondjuk, hogy a Phytophthora infestans, phyloxera, peronospora, San-José patizestű stb. hazájában tesznek egy, okvetlenül a „tízelt” kiülő grujatját új eszünkbe...

LEVELSEKRENY.

Kérdések.

215. kérdés. Kora tavaszszál egészen jól álló buztalállomány most foltok észlelhetők, amelyek a buza levelén öszszetörödnak s a növények elhálnak. Mintha semmiféle rovar nem észlelhető, kérem megmondani, vajjon mi bántja a beklődött beteg növényeket?

P.-Martincza. K. L.

216. kérdés. Ha tán vannak gazdátársaim között, akik úgy az „Adriane” valamint a „Deering Ideal” fűszalaglópekek ismerik, közzétenném. Mintha semmiféle rovar között melyk részesíthető és milyen tekintetekben előnyös? Vagy van-e egy harmadik, amely ezeket is képességben meghaladja? Végre melyik a jobban ajánlottak legjobb beszerzési forrása?

D. F.

217. kérdés. 1. Melyik a legmegfelelőbb vetőgép kisgazda részére sziklajón? a gépek könnyűsége kívánatos, mert lovasfogat használatra és a lovak közeperekké; elég-e két közepéres 10 egy 15-os vetőgép vonatlatára?

2. Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részv. Társ. „Párlant” nevű vetőgépe megfelelő volna-e mert az a legolcsóbb az eddig

kiindult közül, az olcsóság azonban nem a fődolog, mert egyszerű szerkezet, könnyű járás és szőlőszál szükséges.

B. A.
3. kérdés. A morkorakó gépek közül melyik bizonyítottan az eddigi a legjobban és a leghasználhatóbbnak.

L. M.
219. sz. kérdés. Novendek marháimat, melyek felvéri simmenthali tenyésztéssel való s melyek között 3 hónapos borjuktól kezdve másfél éves korig vannak ökorínok és úszók, továbbá egyenlően teli hibakörök egész nyáron át legelő állomány tartás alatt tartom.

Mivel azonban ezölem az, hogy növendekállományt edzhet, erőteljes eszozotatu s szép kifejűdésű egyedeké növendekéim, melyek a haszoncél szerint annak idején értékes anyagot szolgáltatassanak, kerek szívű felvilágosítást arra nézve, hogy azon növendekéimre a nyári legeltetés mellett nemiek és koruk szerint minő takarmányozásban részesítendők, hogy az általam óhajtott cél elérhető legyen.

Nevezetesen bátor vagyok kérdezni, célszertű-e a növendekállatoknak vagy legalább azok részének kor és nem szerinti nyári legeltetés mellett csak zöldtakarmány — luczertát vagy csalámdét, vagy csakis száraz szalaz takarmány ritésznád, vagy lóherét, vagy mindkettőt együttesen adni s körülbelül minő napi adagban ne?

Továbbá a nyári legeltetés mellett adandó-e a növendekállatoknak egyéves korban tul is, nyári legeltetés mellett csak zöldtakarmány, mindenkor zabbal takarmányozni — tehát az egyéves felüli úszóknak és ökorínoknak zab, s ha igen szemesen avagy darvára czélszertű-e azt adagolni? S a zab mellett esetleg a helyett adandó-e a növendekéim egyeb érotakarmány — a legelő mellett tengerdarra stb., s ha igen minő napi adagban nem és kor szerint.

Ki-fülad.

A. B.
220. kérdés. Még újév előtt kelt arató-szerződésim egyik pontja így szól:
Mint hogy az uradalem összes évi és tavasi gabonát jég ellen biztosítja, tartoznak az ilyre, vörhészlet díjakat 10-ik részét az uradalom megtéríteni, amiért az esetleges járgalértésnek 10-ik részében részesünek — az aratóst u. i. tizedik részét végezt.

a) Kérdem most, összefér-e ezen pont az új (1898. 11.) törvényvel, különösen annak kövezték §§-val.

22. §. ... A termés biztosítási díjat a munkások béréből levonni tilos. (58. §.)

58. §. Kihágást követ és 30 napig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntelendő az a munka adó:

6) Aki ezen törvény 32., 56-ában foglalt tilalmakat megszegi.

79. §. Az ezen törvény életbe lépté előtt létrejött szerződések ... érvényesek, s a jelen törvény szerint bírlandók el.

6. §. A szerződő feleknek a törvényvel ellenkező megállapodásai egyáltalán nem érvényesíthetők.

Megjegyzem, hogy 13-14 arató-szerződésimben évtizedek óta szerepel a fentemeltett pont s aratóink ahhoz felületlenül ragaszkodnak.

Megmaradhat-e a nevezett pont szerződésimben vagy ha nem, miként volna az megváltoztatandó, hogy a törvényvel ne ellenkezők az aratóink a honfoglaló olonyokai biztosítás és azért az uradalomra se rájon új terhek.

b) Némiképp hasonló eset előadhatta magát, ha az aratók az új törvény értelmében feljogosítottak rész vagy készpénzkeresmény köztül választani, mely jogukat tudvalegylet az összes aratósi munkák bevégezte után gyakorolhatják.

Megfontelhetik u. i., hogy a már részben vagy egészen behorodott aratórészt elég, az arató pedig a részkeresményt követelheti. Ha a munkaadó, ki az aratók döntését be nem várhatja, egész természet biztosította tűzár ellen, levonhatja-e az aratórésze eső részét a tűz-

kárbitosítási díjak, az aratóknak fizetendő tűzkártérítésből (munkások béréből 22. §.)?

Ez annál is inkább képezhető kérdés, mert a törvény az aratók részéről nem lehet kötelezni az aratórészt biztosításra, másrészt pedig a munkásnak jogában áll keresményét természetben követelni, már pedig a munkaadó létet abban a helyzetben, hogy pl. egyes gabnamentőkölő a kérdéses időben már egyáltalában nem rendelkezik oly nagy készletekkel, hogy az aratók kivánságának másként, mint a tűzkártérítés öszeg kifizetésével elegendő legyen.

Mi történhet utóbbi esetben, ha az aratórészt nem felvő biztosítva és az aratók mégis a rész mellett foglalnak állást?

Mindenestre üdvös volna illeltek helyen a törvény ez irányú passát készközzéni, melyre annál létszék nagyban rászorul, mely eleget lehetőleg még oly időben, midőn még elejti vehetői önöknyes magyarázatásoknak.

Zemlyéni László.

221. kérdés. Miután az új gazdasági munkástörvény megköveteli, hogy az aratórészt és egyezményét egy kat. hold utáni munkadíj is ki legyen tüntetve a szerződésben, kérem arra nézve b. felvilágosításukat, hogy miként számitandó ki az egy kat. holdra? E. J.

222. kérdés. Aratósi szerződésim még az új törvény életbe lépté előtt látamoztatott. A szerződés szől 48 párra, csak hogy felszólítottam arató gazdámot, hogy 6 párral többet fogadjon fel.

Időközben egy munkás lázított. (nem jelentetem fel a hatóságán!) kit nem akarok a gazdaságban megtérni, hogy arathasson. Ezen arató a hatóságán feljelentett és a főbíró meghaladottá szent olyan határozatot hozott, hogy ezen embert a törvény 31. §-a értelmében vissza kell fogadnom.

Helyes-e a főbíró ezen határozata, mert a szerződés még az új törvény életbe lépté előtt kötöttet meg. Kérem a kövezték eső párral többet megtérni, kiket a főbíró rétm szent akar. Ilyen mód szerint minden ember lázthat és gornaköszkódhat, ha akarja a bérű vagy nem, mely a főbíróhoz és az határozatához a főbíró a 31. §. értelmében járand el. A főbíró határozata ellen hol lehet felelbeztései élni?

OMGE, Iag.

223. kérdés. Nyári időkben bonapszékcsók fogadtam, akiknek hetenként egy liter pántkát tartozom adni, minthogy itt sokba kerülne ezen pántka és tudtommal a gazdák adomástes spiritust is szoktak kapni, kérem a T. szerkesztőszéget utabaizgatás végett.

1. Hová kellem és miatt folyamodom?

2. Kételek vagyok-e fogyasztási díjat az elfogyasztó pántka után fizetni? Megjegyzem, hogy az itteni regalé bérővel már évek óta kiegyeztem egy bizonyos pénzösszege, a fogyasztási adóra vonatkozóleg, de ez most hangoztatja, hogy ha spiritust hozotok, a munkások részére újból fizessen meg nekik a rétm mert fogyasztási díjat.

F. S.

Feleletek.

Ösi szántás extirpálása. (2 ik felelet a 199-ik kérdésre.) Lehengeteztet ősi szántás olvételéről a legokosabb művelésnek számítottuk, ha Cernovsky-féle nyolezsgazd extirpátor megjárjuk. A borona a földet csak egyszerűen átúrja, még pedig nem elegendő mélységre és csak helyenként.

A takarmányrépa éppen úgy megkívánja a talaj alapos megművelését, ha kedvező eredményeket óhajtnak elérni, mint a czukorrépa.

A Cernovsky-féle extirpátor a talajt nemcsak porhanyítja, hanem felzárja, a talajba több levegő jut, miáltal a dudva is teljesen megsemmisül.

Tekintetbe véve az ősi szántás mélységét, nem szükséges, hogy az extirpátor

hasonló mélységre leereszték, mert nem ez-
szunk, hogy a teli fagy által képződött csu-
szórétet egészen elbortuk; teljesen elegendő
ha a talajba gyökerező gyomok megszagattak
és a felszínre hozatnak, hol a nap és a
szél behatása folytán elszáradnak.

A számalakozó háztartásnak külföldi
magát, és más sorban a cséplésnél, hol kazalozó
nélkül szükséges:

törékfordához	2 férfi á.	1.—	frt.	2.—	frt.
„ kazalrakis	1 „	—	50	—	50
számalhordás	0 „	—	1.—	0.—	—
„ kazalrakis	1 „	—	50	—	50
	összesen			12.50	frt.

kazalozóval	5 férfi			5.—	frt.
törékfordához	1 „	—	50	—	50
	összesen			5.50	frt.
30 napi cséplés	á	12.50	frt.	375.—	frt.
30 „ „	„	5.50	frt.	165.—	frt.
Összes megtakarítás				210.—	frt.

Kamat:
6% (egy új Hofherr és Schrantz-
féle számalakozó 740 ft) 44.40 ft
6% törlesztés 44.40
4% fentartási költség 29.20
összesen . . . . . 118.— frt 118.— frt

Evi tiszta haszon . . . . . 92.— frt
A számalakozó takarmányok behor-
dásánál, akár kazalozó, akár padlóakra he-
lyeztetik a takarmány, jelentékeny kézi erőt
takarítunk meg, dacára ennek a munka
készségsorosságát halad, takarmányunk
nincs kitéve az időjárás viszontagságainak,
mialatt teljesen veszteségeknek elvethetjük.

Mindamellett, hogy évenként tetemes ös-
zseget megtakarítunk a számalakozóval birto-
kba jutunk, azaz 60-60 magot kifészelek.

Köln Lével.

Pusztuló buzavetés. (Félel a 215. sz.
kérdésre). A beklüdtő buzavetésnek semmifé-
leg gompabarizsát nem észlelhetek s így ha
csakugyan nem bújta a növényeket valami
rovarraparizta, a báji fiziológia okokra enge-
deketlenül, de amit a helyszíni vizsgálat
állapít meg. Azonban új látszik, mintha
mégis valami rovarkárrel volna dolgunk, leg-
alább a vizsgálat alá vett növények alsó le-
veléinek a tövön való elrongolódása erre vala.
A küldött néhány szál egészen összeszáradt
növény rovarraparizást ugyan nem találtam,
aminek oka azonban a hiányos musztraké-
lés lehet. Tessék több növényt a gyökereket kör-
nyezet talajjal együtt, mely ha száraz volna
kissé megnedvesíteni, hogy a növények friss
állapotban maradjának, közvetlen a m. kir.
állami rovarválti állomáshoz küldeni, hol azokat
megvizsgálják a rovarkár esetén a szüksé-
ges ubizsgálatással is szolgálnak.

Fúkaszó gépek. (Félel a 216. számú
kérdésre). A fúkaszó gépek ma már éppen
azon a fokon állnak használatosok tekintet-
ben, mint a vetőgépek. Nehéz lenne közülük
az abszolút legjobbkat kiválasztani.

Amely azozon tény, hogy az „Ad-
riance”, mint a „Deering Ideál” fúkaszó az
a fajta gépek közül a legjobbok közé sorolható.
Mindkettő kifogástalni jó munkát végez, erős,
szolid szerkezetű, könnyű, olcsó és megbízható
gép, melyek helyes kezelés mellett sokat és
jól is dolgoznak. Bármelyiket választja kér-
dőnk, egyaránt jó gépek lesznek. Ha azonban,
vagy sürű vakondorsorok, szóval nem teljesen
tisztá esztelői vannak, az „Adriance” gépek
lehete nagyobb előnye abban, hogy a gépnek
széküldék a lábtól pedáson emelhető az utolsó
pillanatban is fel lehet emelni az akadály előtt,
de a „Deering Ideál”-ét kell elővigyázat-
talannal fel lehet emelni még emelő. A
hosszabb utra való szállítást az „Adriance”
fúkaszó egész metszőköszörelé a vonó rudra
keresztben átfektethető s így a rázkódástól
inkább meg van védve. Munkámosság dolga-
ban hajós lenne köztük párhuzamot vonni.

Az „Adriance” fúkaszókat a Magyar Mező-
gazdák Szövetkezete árusítja Budapesten. (V.,
Alkotmány-utca 31.); a „Deering Ideál” fú-
kaszókat kapható Propper Samuval, Budapest,
V. Váci-körút 52.

Vetőgépek kisgazdák részére. (Félel a
217. sz. kérdésre). Kisgazda részére sik talajra
előleg jól megfelel a Kühne-féle „Hungária Drill”
vagy a Weiser J. C.-féle közönséges merítő
korongos vetőgép. Mindkettőnek szerkezete
egyszerű, a gyakorlatban beváltak, jónak
bizonyultak. A Kühne-féle „Hungária Drill”
egyik legjobb hazai vetőgépnek, mely
éppen a mi viszonyainknak megfelelően készült
és igen sok kisgazda kezén található. Jó
vetőgépeket készít még Clayton & Schullerworth,
Hoehrer & Schrantz és Umrath & Tsa is,
melyek a kisgazdáknak sik talajra megfelelnek.
De a 15 soros vetőgépére két közepes lő-
csak jól megmunkált földön elég. A görögors
nehéz földön jó két lónak kell lenni, hogy
több napot át könnyen bírja a gépet.

A „Páratlan” nevű vetőgép, bár könnyű
és olcsó, nem való kisgazda kezére, mert
olyan szerkezete van, mely hamar romlik s
azonkívül az egész gép összalattalás és anyaga
nem valami kifogástalan.

Marokrók aratógépei. (Félel a 218. sz.
kérdésre). A marokrók aratógépei is, csak
egy mint a fúkaszóknak, majdnem egyformán
jók. Jó az mind, ha tudnak vele banni.
Abszolút legjobbhat itt sem lehet kiválasztani,
mert mindégynek vannak előnyeik és hátrá-
nyai, melyek a másnáknál esetleg hányonyok-
ban, vagy más dolgokban ékesítve. Alkálában
a gyakorlatban eddig jónak bizonyultak: az
„Adriance Triumph”, mint egyike a legeg-
yszerűbb szerkezetű marokrók aratógépeknek,
melyet a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete hoz-
gatott; a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában”; az „Oborne” marokrók aratógépét
Kühne Ede gépgyára árusít; az „Albio”,
melyet Graepel Hugó árusít, a „Wood-féle
Függe és Schmidt-féle”. — Mindezen maro-
krók aratógépek, helyes kezelés mellett majd-
nem egyformán jó munkát végeznek — fődolog
az, hogy a gép szerelése, szerelvényeinek és
munka közben gép helyes beállítása.

Növendékmárhak takarmányozása nyári
legetetés mellett. (Félel a 219. sz. kérdésre).
Ha a legelő a szóbanforgó növendékmárhak
korához, testnagyságához és számához mérve
kvantumra és kvalitásra nézve megfelelő, vagyis
ha a borjak a legetetés idejében tápanyok-
ban éppen elég gazdag fivelőlaponaponta jól
laktathatnak, úgy póttakarmánnyal legfeljebb
reggeli kihajátok adjunk nekik valami csekély
mennyiségű erótakarmányt, lehetőleg zabot,
az próbákban zava, a nagybóknak egész
száraz, a 22. sz. az adás, ha a 22. sz. a 22.
nevelést nagyon megdrágított nem akarjuk
3 hónaposknál $\frac{1}{4}$, 6 hónaposoknál $\frac{1}{2}$, 0 hó-
naposoknál $\frac{3}{4}$ és egyéveseknél 1 kilót nem
szükséges hogy meghaladjon.

Majstól körülbelül júniusig, jobb visz-
kötű, a 22. sz. az adás, ha a 22. sz. a 22.
munkánál — elég jólulust közép azozon-
ban a legelő közönségesen mindinkább elg-
telenné válik a növényállat számára, ekkor
tehát akár mesterséges zöldtakarmány, avagy
széna, akár pedig ilyen szilás és abrakta-
karmány alakjában egyenesen szükséges pólléket
nyújtani, például keverten felszerelt szar-
zabból s felszerelt korbából álló keverék
nyújtása az imént jelzett napi adagokban, a
zöldtakarmányt és száraz szilást pedig ad-
libitum adni a legelő mellett, de ismétlem,
hogy csak akkor, ha szükséges mutatkozik.

Magától érthető, hogy a mondott abrak-
adagokat fokozatos emelés indokolt, vagy
inkább leszorunk az állatok a legelőről, így
közé az egy évet meghaladó borjak 2-3
kiló abrakot kapjanak naponta a szilás melletti
krákot akkor, mikor már végkép állatokra szor-
ulnak.

Nem szükséges különbeszárni tenne bíka,
iszó és tinó között, legfeljebb a tenyésztésre
szánt bikáknak kedvezhet, midőg szem előtt
tartva, hogy elcsiszolási ezeket sem szabad.

A felváltó semmenthalak $\frac{1}{2}$ éves koruk-
ban már megemeltetnek s illendő tenyész-
marha számba mennek, akkor tehát megint
másképp táplálunk.

Mig nevezetesen fél éves korig körülbelül
1 : 4, $\frac{3}{4}$ éves korban már csak 1 : 5 s egy
éves korban csak 1 : 6 tápláló arányú elecsere
van szükséges a márnak, addig az egy évet
meghaladott és kétévesek elég az 1 : 7.5
arány.

Bőveiben tájékozandó, ísse fel kérdést-
ev a „Szarvasmarhatenyésztés alapjai” cí-
mű ki populáris könyvet az 49. oldalon.
Ebből a könyvből egyéb tájékozódást is sze-
rethet, vagy nézzon utána a szóbanforgó
logikus akadémiai magyar „Takarmányozás-
tan”-ban.

A munkástörvény magyarzata. (Félel a
220. sz. kérdésre). a) A termés biztosítási
díját, illetőleg annak megfelelő részét a mun-
kások béréből levonni még akkor is tilos,
ha 1898. évi II. t. cz. 32. §-a értelmében az
aratószervezés a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket tiz vagy ég
ellen költöz bízottsáknak, ami a változott visz-
onyok miatt, a „Deering-féle, Propper Samu bizo-
nyában” kiszerelt, a törvény elbe léptetésé előtt
kelt is, mert ezen szerződés az 79. §. ér-
telmében akkor is ezen törvény szerint bírá-
landó el. A dolgon új lehet segíteni, hogy
az aratók reménybeli részüket t

Szuperfoszfát
chilisálótól
kénsvavas-káli
kénsvavas-ámmon
és egyéb műtrágyaféléket, továbbá

La rézgálicz
98-99%
Jegeszekben és őrvölve valamint egyéb
permetező anyagokat
legutányosabban ajánl a

HUNGARIA
műtrágya, kénsvav és vegyi ipar
résztvénytársaság

Budapestben, Váci ut. körül 21.

KERESKEDELEM-TÖZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttmann és Wahl budapesti terménybizományi cég jelölése.)

Budapest, 1898. április 20.

A múlt hét eszései e hét elején is folytatódtak, később derült ki, hogy időjárás követhetett be, mely a vetések feloldására a legkedvezőbb hatást gyakorolta. Még azon néhány vidékei is, ahol eddigé a vetések általában nem voltak megelegző, erőteljes javulást jelentenek. A vizitáló lasan csökken. Különösen a földjárási kedvező volt s a vetések kieléglen fejlődnek.

A külföldi piacok üzletmenetében e héten rohamos áremelkedés tapasztalható. A készletet Eurázsziaricé Összeszerződésnek és a tengerparti paczokról is a rak-terárlományi tendenciáknak köszönhetően jelentik. A spanyol-amerikai háború folytat a hozatal úgy lesz, mint gabonában rendkívül meg van szűkítve, míg a fogyasztás, mely eddig tartózkodó volt, sürős követelést tanúsít és a tulajdonosok rendkívül felémelt kérésrel illetik. Kiszárazban az árnál meg új-újra erős és chingái gyökere is teljesen magasabbak, amit a helyföldi szükséglet erős fokozásáról tudunk. A látható készlet az Egyesült Államokban e héten 2,396,000 buszlet csökkentek. New-Yorkban az árak a múlt hét vége óta promt buzában 8½ c., későbbi határidőkre 3 c. magasabbak. Chingóban ugyanezen 9 c. emelkedett a májusi bura. Anglián liszt és bura iránt tetemes ár-emelkedés mellett egyaránt van a kereslet. Franciaországban a lisztet továbbra is mérsékelt és a kormányának vonakodása miszerint a gabonavámok ideiglenesen eltöröltesseik a lisztárak 3 fressal való emelkedést vonták maguk után. Bors gyökereket is a korábbi magasság. A többi európai piacokon is élénk kereslet van folyton emelkedő árak mellett.

Nálunk az árak rendkívül árbullánszásoknak volt alátelve. Ropant gyors emelkedés után bura később visszasett, a hét vége felé azonban ismét emelkedett. Bors is gyakorlatban változott, árak változatlan maradt. Zab emelkedő.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelent helyük:

Ruzsa már a hét elejéig rendkívül keresletnek örvendett. A lisztüzlet őrési fellendülése a malmok nagyobb beszerzésekre ösztönözte és a tulajdonosoknál is vehemens emelkedés határidő árak hátára alatt — írt 20 kral felémelt árkövetései sőt nékiki adottak meg. A kínálat elég jó volt ugyan, rávolamos volt azonban a keresletnek előlege. Közé, többször és szinte pánszerű emelkedés később reakció következett; ugyaneoly gyorsan mint az árak javultak ezek azok ismét vissza s továbbá 2 nap alatt az élelt előbb 90 kral vesztettek. A hét végéig ismét javultak meg, az árak 25 kral javultak és így egyenleg 100,000 mag. tess ki és ki a közepi emelkedés 1873-ik év óta e héten fizették a legmagasabb 1580 frít levé árvezéjre. A heti hozatal 17,000 mag.

Zsuz nagyobbára külföldi árban volt kínálva hazai árak csak szorványosan kerül piacra. Bécsi számlára és a helyi fogyasztás részére a hét elejéig jó kereslet volt s az árak 50-60 kral emelkedtek 9,75 frít. Hútre 16 — frít jegyeztek. Határidő árak illan hullással azonban e czikkben is visszacsökkentek meg, az árak 25 kral csökkentek és csak a hét vége felé javultak ismét. A múlt hét ártázaiban viszonylag mindenesetre 40-50 kral jegyznek magasabban. Külföldi árak 9,50-75 frít, magyar ruzsát 10 — frít, érhető ár helyben e Budapesti távolokában 4,10 c.

Takarémgátrpa csak szorványosan van kínálva, az árak alig változtak. Minőség szerint 7,25 frít érhető el, míg külföldi származékok 6,50 frít jegyeznek helyben.

Zab e héten is csak mérsékleten érkezett és a fogyasztásnak gyors elhőlyözött tallal. Az árak 40 kral javultak és az előzőek ca 4000 mag-ért szem és tisztaság tengeri 7,70 — frít fizettek.

Szenti helyben alig volt forgalomban, mert a határidőpiacban változó mennyiségűk átvételét felkötöttja a vevők. Elszállítási czikkok kisebb telekérték a folyó határidő árakat fizettek. A Unszvárdi állomáson a helybeli árakhoz viszonyítva 50 kral 100 kral többlet és Karczag-Kisajzázáson 5,70 frít, Szolnokon 5,50 frít, Gyomán 5,55-60 kral jegyznek.

Ölajmagok Képvásztarcsében készáru e héten sem volt forgalomban, mert sikkal nincs és jegyzésük növegesen 18-13,25 frít. Határidők: Képvásztarcsé augusztusra 13,25 frít emelkedett, a hét végéig 13,10 — frít. Hútre 12 — frít. Borsók: 12,50-12,75 frít. Gomorka ca. 11,50-12,50 frít, vadrepce ca. 5,50-6,15 frít, lenmag 10,10-10,50 frít, kendermag 8 — 8,50 frít Budapestben.

Hévesyek: Bab e héten ismét teljesen üzletmenetbe került és kereslet nem mutatkozott. Jegyzésük tehát inkább csak növegesek: Gyöngyösön 7 — frít, Szegeden 8,75 frít, Baján 6,90 frít, Győrön 6,40 frít, Kálócán 5,50 frít, uj 6 — frít. Köles csemeke és üzletmenet. Jegyzésük 4,25-50 frít helyben.

Vörösmag: Vörösmag változatlan. Minőség szerint 3,10-3,26 frít, áruszerzővel felvidéki árak 3,70-4,00 — frít fizettek. Lencsérdi csak szor-

ványosan kínáltak és hazai termésű ár 35 — 42 — fríton jegyez. Muharmag 6 — 6,25 frít ér el helyben. Bikköny üzletlen, helyben 5,75 — fríton jegyez.

Napi jelentés 1898. május 3.

A mai nap eseményei nem nagyon változatosak; később megfoghatók kináltak anélkül, hogy a malnok nagyobb telítettségét látnánk. Lisztüzlettel volna, mért írt az árak 5-10 kral hanyatlottak a legnapikihoz képest. A határidőre a lánnya Amerika és Páris jegyzése folyón 15 — frít, míg tengerben legnap is máli tömeges fölényekkel követhetében nagy rátkított állott be és így ismét 15-20 kral hanyatlott állott be. Érték 9,000 mag. bura.

Készáruban a hangulat nyugodt, készáruért ab hit 10 — frít fizettek. Tengeri kérés forgalomban nem költötték és így csak 6 frít 20 kral volt értékesítők, míg ab állomások árak ártak fizettek.

Árak kevés kínálat folytán jól tartott árak mellett lett kellő Takarémgátrpért 7,25 ab hit volt elárthat. Zabban a vevőknek élmékek, miert az árak is eléggé megátrádkoztak, úgy hogy 15-20 kral magasabb árban talált vevőre. Jobb mindágitást ab Budapest 8 frít fizettek.

Követékek kövök történtek.

	Költött.	Déli ártár.
Máj-jun. bura . . .	14,48-14,92-14,90	14-14
Ózsi bura	10,90-10,72-10,60	10,54
Máj-jun. tengeri . . .	6,25-6,35-6,24	6,15
Jul-aug. tengeri . . .	6,32-6,40-6,38	6,24
Ózsi roz	8,00-8,10	8
Ózsi zab	6,07-6,05	6,02
Aug.-zept. r.pze . . .	12,00	12,00

Szezárlít.

Szez. (Goldfinger) Bóhor szeszgyári képviselő tudósítas.)

A szezárlítban a hét elején ismét szilárd irányzat uralkodott és a szeszárak azonnali és későbbi szilárdítá 2 kral drágábban árulnak. Finomított szeszben a kereslet meglehetősen élénk volt és több tétel nagyan 58,50 frít, kiesésben 59 frít kelt. Eleztársaság az gür közzétett felt: az új szilárdít 58,50 frít nagyan, 59,25-59,50 frít kiesésben kelt.

Mészázárítók szeszgyárak által kontingens nyerszesz és bétnek elején gyéren volt kínálva és csak szeszletlen-decemberben szilárdítá 2 kral drágább vevők meg tartózkodó és terminusa a vételői. Azonnali szilárdítas kontingens nyerszesz 20 — 20,50 frít kelt.

A kontingens nyerszesz ára Budapesten 19,75-20 — frít.

Bécsi jegyzés 20,70-20,90 frít kontingens nyerszeszért.

Prágai jegyzés 58,25-53,00 frít adóztó és 19,50 adózálan szeszért.

Friest jegyzés 13,50 frít magyar, 13 — frít román és 14 — frít cseh kivitelű szeszért 90%.

A britit a hét elején szilárdított.

Földes szeszgyárak változatlanul szilárdítan jegyeznek. Baj, Losoncz, Konyármező, N-Várd 25 kral drágábban.

Budapesti szilárdítók e héten: Finomított szesz 58,25-58,75 frít, eleztársaság 58,25-58,75 frít, nyerszesz adózáva 57,25-57,75 frít, nyerszesz adózálan (exkontingens) 10,75-11 — frít, denatúrált szesz 21,75-22 — frít. Kontingens nyerszesz — — — — —

Az árak 10,000 Híterfokonként bőveit nékiki budapesti vastallásokhoz szilárdítva készpénzfizetés mellett értendők.

Erzsébet Gőzmalom-Társaság üzleti tudósítas a „Köztelek” részese. Budapest, 1898. április 28-án. Kötelezettség nékiki 400 000 kónikont, teljesült tüzárak utának nékiki 200 kónikont, Budapest vasútj vagy állomáshoz szilárdítva:

A és B darab 25 — frít

Bura	0	2	3	4	5	6	7	7½	
liszt:frt	14,50	24 —	23,40	23,80	20,90	20,50	19,30	17,20	15,20

8-as takarmányliszt énom gomaba frt 8,60 5,50 5,40

A „Hungaria” műtrágya, kénsvav és vegyi-ipar részvénytársaság jelentése. Budapest.

A spanyol-amerikai háború kitörése a foszfát-árcsökkenést magával hozta, idén az új nyersanyag árának emelkedése több 30%-nál. A Florida-foszfát pl. melynek ára még röviddel ezelőt 6 pence volt, cifrá ennyire emelkedett, azaz a pence szim arányát és a hozzá amiótt tartani lehet — hosszra nyulnak, tovább áremelkedésre el kell köszívnie lenni. Megjegyzendő, hogy nem a hárszállásokon, hanem a hárszállások 4 előtérrel szállított hasznos amennyiben áruik alig kelnek el magasabb árban, hanem a tengeren túl való

Trágya-és-zóró
csapok beszerezhetők

I. sz. a bordó ajkú erő- II. sz. a bordó ajkú ábr-érszítető, 8 frt dróbnaként, írtó 750 kral db-ért.

Schottola Ernőnél
BUDAPEST, Fonciére-palota.
Árjegysékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Amerikai mezőgazdaság

Irtó:
SZILÁSSY SZOLTÁN
az O. M. G. E. szerkesztő titkárja.

A 352 oldalas, írom papírra nyomt. 102 képpel díszített munka

boltl ár 4 forint;

O. M. G. E. tagok és a „KÖZTELEK” előfizetői 3 frt 50 kral.

kedvezményesen írom rendelhetik meg

a „KÖZTELEK” kiadóhatalában
(Budapest, IX., Üllői ut. 25.)

Eladó tenyészkosok.

Gróf Berchtold Lipótné ő méltósága árpádhalmi uradalmában **15 darab 3fü electoral**

negretti tenyészkos eladó.

Ezen electoral negretti törzsnyájából kiállított állatok a legutóbbi Budapesti tenyész-állatvásáron az I-ső kos és I-ső anyjadit nyerték.

Megkeresések az

5785

Árpádhalmi uradalmi tisztartószákhoz,

Lajos-Szénás, u. p. Nagy-Szénás, (Bálmán) intézőndök.

Magy. kir. államvasutak.

Üzletvezetőség, Zágráb.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak műszaki felügyelőségére az alábbi állások betöltésére pályázatot nyitottunk 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre. A pályázati felhívás a pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

Gyógy- és műszaki élő növények palántái

szükségletesen álló földművelésnek még az irtani fog, a természetet előrenni...
Ezen élő növények nagy része és így nagyobb látványra egymástól állítottok. Utasításokkal a természetben kívánatos szőlők az állítottok. A palánták a következők szerint: 100 darab 12 főtűvelő, 1000 darab 23 főtűvelő, 1000 darab 34 főtűvelő, 1000 darab 45 főtűvelő, 1000 darab 56 főtűvelő, 1000 darab 67 főtűvelő, 1000 darab 78 főtűvelő, 1000 darab 89 főtűvelő, 1000 darab 90 főtűvelő, 1000 darab 91 főtűvelő, 1000 darab 92 főtűvelő, 1000 darab 93 főtűvelő, 1000 darab 94 főtűvelő, 1000 darab 95 főtűvelő, 1000 darab 96 főtűvelő, 1000 darab 97 főtűvelő, 1000 darab 98 főtűvelő, 1000 darab 99 főtűvelő, 1000 darab 100 főtűvelő.

Megjelent

és a „KÖZTELEK” kiadóhivatalánál, nemkülönbön a SZERZŐNÉL M. Óvározt megserzethető

Újabb tapasztalatok

a trágyázás köréből.

IRTA:

Cserháti Sándor.

ÁRA 1 FRT.

ÁRA 1 FRT.

Magy. kir. államvasutak.

56334/88. sz.

Pályázati hirdetmény.

(1500 darabos vagy kevesebb szállítási irattal.)

A magy. kir. államvasutak üzemeltetőjére az 1899 évi január hó 1. napján...
A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

A pályázati felhívás 1900. évi költségvetés szerinti feladatokat teljesítő személyekre.

GŐZEKÉK

BURRELL RENDSZER
KÖZVETLEN ERŐSÍTVEI
müvelő fogarekerek nincsenek, tehát erőmegtakarítás és fokozottabb munkaképesség. Valamennyi létesítési Compound rendszer helyettesíthető, az alkalmazás csaknem félszer lecsökken. Legkisebb mennyiségben. Kérve javítsa.

Gőz-utihengerezők.

Minőségirányítás és korszerű berendezések rendelkezésre állnak.

Meissner & Dietlein, Magdeburg.

Burrell gőzeke-raktára.
Gyakorlati képviselők keresetnek.

HIRDETÉSEK felvetésnek a kiadóhivatalban BUDAPEST, 11161-ut 25-évk. szám.

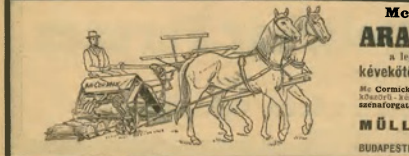
Haszonbérbeadó birtokok.

Eszék közelében az országot mentén fekvő **SODOLOVECZ gazdaságban egy kisebb 541 cat. holdas és egy nagyobb 804 cat. holdas és ehhez 152 cat. hold irtvány-földes bérlet f. év október hó 1-én lejár és újból**

külön-külön haszonbérbe adatik.

Haszonbérbe venni szándékozók kéretnek bővebb felvilágosításért az **uradalmi hivatalhoz NUSTÁRA** (Szerémszég) fordulni, ahova az ajánlatok betérteszendők.

Nustári uradalom.

MR CORMICK
Arató Gépek
a legjobbak a világon.
kéveköttök és marokrakok;
Mr. Cormick rákiszlított, eredeti amerikai készítésű kéveköttök, marokrakok, szerszámok legújabbításában...
MÜLLER és WEISS
BUDAPESTEN, VI. Győr-úti 66. sz.

VALÓDI
A népszerűség 2. díjazás (50. díj) 500 csm.
Kaiser Brewery
Brewery Maltsa Kase
Kaiser Brewery
Kaiser Brewery
Kaiser Brewery

„DANICA“

bosnyai ásványolaj és vegytermékek gyár r. t.

GYÁR: IRÓDA:

Bosznia-Brod, Budapest, VI. Váci-körút 33.

Elsőrendű kaukázusi és galicziai **petroleum**, szulfatlanolaj (szpecialitás).

Elismert jó minőségű, teljesen sav- és paraffinmentes **ásványkenő olajok**,

mindennemű cselokra: orsó olaj, vulkán olaj, tisztító olaj. **Benzin** mindennemű cselokra (motorhajtáshoz, ruhatisztításhoz stb.) ligroin, gazolin, hydrur, gázolaj, coaks, vazelin stb. stb.

5701

Már 2112 drb. Chilisalétrom-szóró van használatban.

A DOBBY-féle teljesen bevált s a legjobbnak elismert javított, szabadalmazott

„IDEAL“
CHILISALÉTRÓM-SZÓRÓT,
szabadalmazott vezetékesővel,
kétsoros kézielőre, négy-, öt-

s több soros, valamint messze szóró vonóelőre, ajánl és árjegyzéket bővebb loirással kívánatra ingyen és bérmentve küld

ANTON DOBBY gazdasági gépgyári
UNTER-CETNO és JUNGBUNZLAU, Csehszág.

Már 2112 drb. Chilisalétrom-szóró van használatban.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Hűhárjéviától (Budapest Köttelek).

Áraki:

nagyban waggon-rakományonként ab Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 100 frt, szátkban szállítva 130 frt. A vasúti szállítási költség a különböző távolságra rendeltetési állomások szerint 130–140 frt közötti váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként szátkkal együtt budapesti rakárunkból egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr, nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kaint árást egyesületünk pénztárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendőek.

Éladó tehének.

Salamon Forgách Margit grófnő Ö méltósága thuzséri uradalmában 100 darab számfelletti telivér, öt éves borjas

pinzgauai tehén

van eladásra felállítva. Ára 25–35 kr. kilonként. Felvilágosítással szolgál az uradalmi tisztifőrség Thuzséron.

5804

A legújabb szabadalmazott szer mindenféle káros rovarok biztos kijáratására, különösen a repülő élekedő ormányos bogár és földi bohó, a csebebogár, dögöbogár és honvédbogár kiirtására a

„ROVARIN“

Ezen »Rovarin« intézetemben előállított védőanyag vízzel hígítva és permetező géppel a mezőgazdák számára felhasználásra a rajta előkészített rovarokat teljesen kijáratja s a mellett a permeteg a legzserőbb növények sem írt, sőt annak növelést elősegíti.

A »Rovarin« 2½–3 kgr. súlyú csomagokban lesz árusítva, mely mennyiség 300 liter vízre van számítva s vele 1½–2 magyar holdnyi terület bepermetezhető.

1 csomag »Rovarin« ára 2 frt 75 kr. Az ezen mintához szükséges legjobb »Vermorel Eclairé« permetező gép 21 frtért szemén nálam kapható.

Ligancsok rakáron tartva a feloldódott répa permetezőeső alkalmazható »Chlorbarumot« is.

Pontos használati utasítás minden küldeményhez mellékelve.

Megrendelések czimzandók:

JAKLITSCH JÁNOS „Rovarin intézetéhez“

POZSONY, Mihály-utca 5. sz.

ROVARA FRIGYES

A „REPÁBOGAR“

ezimű műveinek magyar kiadása már teljesen elfogyott, de a mű német kiadásából még néhány száz példány kapható

JAKLITSCH JÁNOS „Rovaringyárosnál“

Pozsony, Mihály-utca 5. sz.

Ára 50 krajczár.

Ára 50 krajczár.

Van szerencsének ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb
éjjalki
különlettel

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15–20% citráttal oldható foszforsavtartalommal és 85–100% porhomszálgal.

Felhasználata, minden tájra alkalmas trágyázásra, különösen a vány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gátoneművel, kapás és olajnövények, lőhere és luczerna, szőlő, kómló és kerti veteményekre, kiváltságosan a rétekre. **Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya** tekintettel jótékony hatására, feltűnő az **összes szuperfoszfátokat**. A citráttal oldható foszforsav-tartalomát szavatosságot vállalunk, neteláni hiányt megtérítünk. Áránálantokál, számkiműkál és egyéb felvilágosítással a

A csokroszálé Thomasmerek prizéi foszfátliszt eladás iróddánk végrekijáratásáé

a magyar korona ors. területén

KALMÁR VILMOS, VII., Erzsébet-körút 34. szám.

Már tellin a legfinomabb dohánymesztő trágya kizárólagos eladásá.

Ház- és birtokeladás.

Pest megyében, Dunagőzhajózási állomással bíró Apostag községbe, egy nyaralónak is igen alkalmas, 5 hold dárkizrott kertben álló

kényelmes uri lakház,

melléképületek és üvegházakkal, ettől ¼ órányira 206 1200□ öles hold tagosított szántóföld, kissé távolabb 103 hold szántóföld és rét együtt vagy külön-külön szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Apostagban Halmi Nándor, vagy Solton Tarnal Jakab ur.

Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet. BUDAPESTEN, VIII., József-körút 8.

Elnöki: TELEKI GÉZA gróf. Igazgató: CSÁVOSY BÉLA. ANDRÁSSY UJÁZ gróf, BELJÁRÓK ÉS KÖZTÉR-ÉPÍTŐK ALKALMAZOTTAK ÉS MÉRŐK ÉMIL RUBINER GYULA, SZENTKIRÁLYI KÁLMÁN, SZILÁRDI SZILÁRD, SZONTYI ZSIGMOND, TELEKI SÁNDOR gróf, Vezető-igazgató: SZONTYI ZSIGMOND.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCÖNÖS BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET a gazdasági általános elismerése szerint egy a főcímű és a legbiztosabb körben legmegfelelőbbnek; folyton fejlődést a reformokat, melyeket a gazdasági közönség évek óta sürgetett és a káróknak gyors és méltóságos kiegészítésével a felelős megelégedést vívta ki magának, az építlet és átalány (panschal) biztosításnál ruháivál mérekelhet díjaitól teljeseb megkärizést tesz lehetővé; a szövetkezet tisztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kinevárás bõveggel; — minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló

jégbiztosításokat

és a felelőknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% áll- engedményt ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A legbiztosabb feltételek mindezen a gazdasági kívánalmak felélek meg.

Gazdasági egyesületi tétel — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a díjból díjból 5% átjengedemény részével kifizetik, ha huzas egyezsere, egy csoportban, de külön-külön ajánlatot termékekkel biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Az érvényesítéssel szolgáló az igazgatóság Budapestben, József-körút 8. sz. és a vidéken illetékes igazgatóságok.

A nagy. kir. államvasutak nyári menetrendje.

Érvényes 1898. évi május hó 1-től.

A vonatok ERKEZÉSE Budapestre.

A szőlő és gyümölcsfák perméletésére, franciaor- szági tapasztalatok szerint a

részszappan

bizonyult a leghatásosabb s viszonylag a legolcsóbb szerek. (Lásd Mezey Gyula gazd. akad. tanár úr ismertetését a „Közlelek” mult évi 58-ik számában.)

100 liter részszappan-habarákot, melegítés segélyével a vizen kívül 1/2 klg. rézgalicból és 1 klg. gantzappan-pából; hideg után pedig 2 csomag gantzaltesz kecskeméti porból és 1/2 klg. mészból lehet előállítani. Egy csomag gantzaltesz kecskeméti pornak az ára 25 kr., a sulya 85 gramm, s tartalmaz 250 gramm gantzaltesz és 600 gramm kecskeméti port. Ezen anyagok a részszappan elkészítésére és alkalmazására vonatkozó utasítással együtt

MAYERFER ZOLTÁNOR Kecs kemé ten szerezhetők be.

6788

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 krért (portómentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

Table with 4 main columns: A keleti pályaudvaron, A nyugati pályaudvaron, A keleti pályaudvaron, A nyugati pályaudvaron. Each column contains detailed train schedules with columns for 'Vonat', 'idő', 'név', and 'Délrelett'. Includes sub-sections for 'Délután' and 'Éjszaka'.

Gőzmivelés.

Nagyobb területek szántását gőzekével

hajlandó vagyok elvégezni; építgy

mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alantti címenhez forduljanak.

gőszántási vállalkozó

Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld.

Magyar királyi államvasutat.

Pályázati hirdetmény.

(Műtálati szerződés vagy közbeszerzés felhívása.)

A nagy-ker. államosvasutak igazgatósága az 1898. évi január hó 1-3-án megküldött egy, ill. több példányban írott 48 érvénytelen pályázat 32000 tolna arányú szerződés vagy közbeszerzés felhívására kiírta a pályázati felhívást, az érdeklődők részére.

Az ajánlatok 1898. május hó 31-ig beérkezhetnek a helyszínen 10-ig a nagyföldi vasutak 12. osztály kasszájában.

A pályázati felhívásnak részletei közzéteve, hogy a pályázati felhívásnak a pályázati felhívás feltételei, a nagy-ker. államosvasutak igazgatósága részéről megküldött példányok, amelyek 1898. május hó 31-ig, az 48. számú pályázati felhívásnak megfelelően megküldhetők, vagy a pályázati felhívás és a pályázati felhívás mellé a nagy-ker. államosvasutak igazgatósága részéről megküldött példányok a pályázati felhívás mellé a nagy-ker. államosvasutak igazgatósága részéről megküldött példányok.

A pályázati felhívásnak a pályázati felhívás mellé a nagy-ker. államosvasutak igazgatósága részéről megküldött példányok a pályázati felhívás mellé a nagy-ker. államosvasutak igazgatósága részéről megküldött példányok.

Impregnált takarmány-répagam

Budapesten kizárólag csakis

Mauthner Ödön

magkereskedésében kapható.

Az impregnálási eljárás abból áll, hogy forró nedves levegő jelenlétében a répagam egy bizonyos időtartamra kénessavval és klorózzal érintkezik, tehát fertőtleníti is, miáltal a répagam tapadó összes mikroorganizmák, estragombák stb. teljesen és biztosan megöltenek.

Az impregnált répagam előnyei:

1. Csiraképessége sokkal magasabb mint a nem impregnálté.
2. 4-5 nappal előbb kel ki, mint az ugyanilyen viszonyok közt elvetett nem impregnált.
3. Csirázási és fejlődési eredménye következtében 10 napos palántája oly erős, mint a nem impregnáltból származó 3 hetes.
4. Kedvezőten tavaszi időjárás esetén az impregnált 20-25 százalékkal nagyobb termést ad, mint ugyan-csak kedvezőten tavaszi időjárásnál a nem impregnált.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldeték.

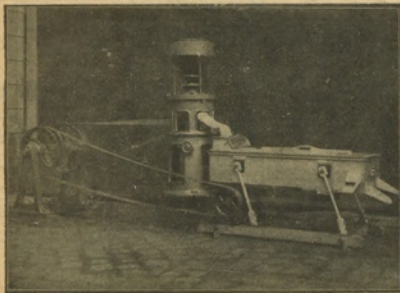

Törv. védelem.

MALOMIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

(Schweitzer rendszer.)

Budapest. VI. ker., Gyár-utca 48. szám alatt.

Szabadalmazott Schweitzer-féle malmaink a mezőgazdaság terén igen fontos újítást képeznek.

Ezen teljesen új szerkezetű, átjavított malmok egyaránt alkalmasak darálásra és simárlásra; a gazdaságban a malmokkal szükség szerint készíthető igen jó minőségű liszt és takarmánydara.

Ezen malmok a Ganz-féle és a Sangerhauseni gépgyárak által gyártottak, míg az őrlőtárcsák a világhírű Ganz-féle kéregöntvényből készítettettek.

A gazdasági élet követelményeinek megfelelőleg ezen malmokat 5 különböző nagyságban hozzuk forgalomba locomobil, motor, járgány vagy kőzhajtásra.

A Schweitzer-féle malmok rendkívüli előnyei a következők:

1. Csekély hajtóerő szükséglet.
2. Rendkívüli nagy munkaképesség.
3. Kitérő minőségű őrlemény.
4. Kiválóan tartós, javításra nem szoruló szerkezet.
5. Igen egyszerű kezelés.

Ezen malmok beszerzését minden gazdának a legmelegebben ajánljatjuk.

Részletes leírással, árjegyzékkel és felvilágosítókkal szívesen szolgálunk.